

4 Dalis

LIETUVOS

IŠMANIOSIOS IKT 3.0

NAUJOS BIBLIOTEKŲ

PASLAUGOS

OER

Turinys

- 4.1. Dabartinė Radviliškio r. sav. švietimo ir sporto paslaugų centro situacija
- 4.2. Dabartinė Radviliškio mokyklų bibliotekų situacija
 - 4.2.1. Mokyklos bibliotekų vaidmuo Lietuvos mokyklose
 - 4.2.2. Tobulinimo sritis
- 4.3. Paslaugų kūrimas ir metodologija, sukurta organizuojant mokymus
 - 4.3.1. Dalyviai – bibliotekininkų mokymai
 - Teorinis pagrindas
 - Lūkesčiai
 - 4.3.2. Tikslai ir uždaviniai
 - 4.3.3. Pasiruošimas
 - 4.3.4. Įrankiai ir metodologija
 - Nuotraukų siena
 - Lego Rimtieji Žaidimai
 - Empatijos (išgyvenimų) žemėlapis
 - Verslo Modelis Tu
 - 4.3.5. Vykdytas ir išmoktos pamokos – bibliotekininkų užsiėmimai
 - 4.3.6. Dalyviai – skaitytojų užsiėmimai
 - 4.3.7. Tikslai ir uždaviniai
 - 4.3.8. Pasiruošimas
 - 4.3.9. Įrankiai ir metodologija
 - Nuotraukų siena
 - Lego Rimtieji Žaidimai
 - Verslo Modelis Tu
 - 4.3.10. Vykdytas ir išmoktos pamokos – skaitytojų užsiėmimai
- 4.4. Dalyvių atrastos ir numatytos paslaugos
- 4.5. Pasitenkinimas po užsiėmimų
 - 4.5.1. Bibliotekininkai
 - 4.5.2. Skaitytojai (mokiniai ir mokytojai)
 - 4.5.3. Bendri atsiliepimai
- 4.6. Įžvalgų pristatymas taikant duomenų gavimui
- 4.7. Matrica
- 4.8. Paslaugų plėtra ir įgyvendinimas
 - 4.8.1. Socialinių medijų kvalifikacijos tobulinimo programa
 - 4.8.2. Interaktyvūs mokymai
 - 4.8.3. Literatūros diskusijų kampelis
 - 4.8.4. Virtualios parodos
 - 4.8.5. Įsigytų naujų leidinių reklamavimas
- 4.9. Sklaida
 - 4.9.1. Socialinių medijų kanalai: Lietuva

4.1. Dabartinė Radviliškio r. sav. švietimo ir sporto paslaugų centro situacija

Radviliškio rajono savivaldybės švietimo ir sporto paslaugų centras susideda iš penkių skyrių:

- Dienos užimtumo centras, kuris skirtas žmonėms turintiems protinę negalią;
- Pedagoginė-psichologinė tarnyba;
- Sporto skyrius;
- Būhalterijos skyrius, kuris apima visas rajono švietimo institucijas
- Suaugusiųjų ir jaunimo neformaliojo ugdymo skyrius

Visi skyrių darbas susietas su švietimo politika rajone. Suaugusiųjų ir jaunimo neformaliojo ugdymo skyrius organizuoja ir vykdo suaugusiųjų ir jaunimo neformaliojo švietimo veiklas rajone.

Šis skyrius atsakingas už mokymosi visą gyvenimą programų kūrimą, organizavimą ir vykdymą, apimant ir darželių, pradinių, pagrindinių mokyklų, gimnazijų ir profesinių mokyklų mokytojų kvalifikacijos tobulinimą. Mokytojai Lietuvoje turi tobulinti savo kompetencijas ir įgūdžius, nes kas penkerius metus jie turi pasitvirtinti savo turimą kvalifikaciją ir gali siekti aukštesnės. Beveik kiekvienas miestas Lietuvoje turi švietimo centrą, kuris organizuoja mokytojų kvalifikacijos tobulinimo renginius. Švietimo institucija dirba vadovaudamasi švietimo politikos apibrėžtais prioritetais. Yra ruošiamos kvalifikacijos tobulinimo programos ir jos sėkmingai įgyvendinamos.

Kvalifikacijos programų tikslas – tobulinti mokytojų asmenines, kultūrinės ir profesines kompetencijas. Pagrindiniai mokytojų kvalifikacijos programų uždaviniai:

- išspręst ugdymo problemas;
- kūrybiškai mokytis;
- mokyklos lyderystės tobulinimas;
- švietimo kokybės užtikrinimo sistemos tobulinimas;
- mokinių pasiekimų vertinimo sistemos tobulinimas;
- naujų technologijų taikymas ugdymo procese;
- ugdymo proceso ir turinio modernizavimas;
- mokymo(si) metodų tobulinimas ir efektyvių pamokų organizavimas;
- mokinių nebaigiančių mokyklos analizė ir prevencija ir aktyvus mokyklos valdymas.

Kiekvienais metais ši institucija vykdo apklausą, kad išsiaiškintų mokymo trūkumus, kuriuos respondentai atskleidžia. Pagal gautus rezultatus, centro metodininkai rengia kvalifikacijos tobulinimo programas ir jas vykdo. Vykdam šias veiklas, švietimo centras koordinuoja rajono dalykų mokytojų metodinių grupių darbą. Šios metodinės grupės yra atsakingos už kokybinį mokymo(si) ir geresnių rezultatų pasiekimą rajono mokyklose. Šios metodinės grupės taip pat inicijuoja ir rengia kvalifikacijos programas.

Kvalifikacijos tobulinimo programa gali būti šešių, aštuonių, šešiolikos, aštuoniolikos valandų ar net ilgesnė. Jeigu programa yra ilgesnė negu 18 val., ji yra akredituojama nacionaliniu lygiu. Kad įvykdytumėme programą kokybiškai, kviečiame kolegijų ir universitetų dėstytojus, kurie vykdo panašias ar tas pačias programas, skaityti paskaitų. Mes turime ir kvalifikuotų mokytojų, turinčių aukštas profesines kompetencijas, kurie turi patirties, kaip spręsti švietimo problemas. Tokio tipo kvalifikacijos tobulinimo veiklos vadinamos gerosios patirties renginiais. Šiuo metu dažnai pasitaiko, kai mokyklos bendruomenė išsiaiškinus savo mokyklos problemas, užsako kvalifikacijos tobulinimo renginį, pavyzdžiui, nori tobulinti

savo lyderystės, pamokos vadybos, IKT taikymo ir kitas kompetencijas, tinkančias visai mokyklos bendruomenei. Dalyvavę ir įvykdę programą, dalyviai gauna kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimus.

Centras yra sudaręs sutartį su Šaulių universitetu, kuris rengia ir vykdo pedagogines programas mokytojų kvalifikacijos tobulinimui, organizuoja studentų stažuotes rajono mokyklose. Centras taip pat bendradarbiauja su universitetu vykdant kvalifikacijos tobulinimo renginius. Universiteto studentai atlieka tyrimus ir padeda išsiaiškinti švietimo problemas rajone.

Švietimo ir sporto paslaugų centras Suaugusiųjų ir jaunimo neformaliojo ugdymo skyrius rengia ir organizuoja neformaliojo ugdymo mokymus, įvairius kursus rajono bendruomenei ir įgyvendina *Mokymosi visą gyvenimą* programas. Populiariausios programos yra užsienio kalbų kursai (anglų, prancūzų, vokiečių), kompiuterinio raštingumo ir meninės raiškos. Šios programos yra pristatomos kiekvienais metais rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais spaudoje ir elektroninėje erdvėje. Kiekvienais metais centre vyksta kelių lygių užsienio kalbos kursai, įvairios kompiuterinio raštingumo programos ir kelios dailės ir meninės raiškos grupės. Per meninės raiškos kursus besimokantieji mokosi piešti, siuvinėti, dekupažuoti, megzti ir daug kitų įdomių rankdarbių technikų. Sukurtus darbus, kursų dalyviai eksponuoja parodose ne tik mūsų mieste.

Centras yra akredituotas testuoti kompiuterinio raštingumo kompetencijas ir įgūdžius pagal Europos kompiuterinio raštingumo vertinimo kriterijus ir anglų kalbos lygio nustatymą pagal Europos kalbų lygio nustatymo kriterijus. Suaugusiųjų ir jaunimo neformaliojo ugdymo skyrius testuoja įvairių profesijų atstovus ne tik mūsų rajone, bet ir iš kitų rajonų. Kita skyriaus tikslinė grupė yra jaunimas. Skyrius dirba dviejuose srityse su šia tiksline grupe. Viena jaunimo grupė yra gabūs ir smalsūs mokiniai, kurie dalyvauja įvairiuose akademinių žinių konkursuose ir olimpiadose, laimi prizines vietas ne tik tarp rajono mokinių, bet ir respublikoje. Kai kurios olimpiados yra inicijuotos nacionaliniame lygmenyje ir rajone reikia atrinkti geriausią mokinį, kuris galės atstovauti mūsų rajoną ir varžysis su kitais šalies gabiausiais mokiniais.

O kita grupė – jaunimas, nelankantys mokyklos, neieškantys darbo, turintys socialinių įgūdžių problemų ir darantys nusikaltimus. Šita grupė reikalauja profesionalių jaunimo darbuotojų darbo, todėl speciali profesionalių jaunimo darbuotojų grupė dirba su šia rajono jaunimo grupe. Jie organizuoja šiam jaunimui laisvalaikio užsiėmimus, grupines ir individualias konsultacijas, karjeros pasirinkimo konsultacijas ir kitas reikalingas veiklas, tobulinant šio jaunimo socialinius įgūdžius ir kompetencijas.

Dar viena skyriaus tikslinė besimokančiųjų grupė yra senjorai. Jie yra aktyviausi *Mokymosi visą gyvenimą* programų dalyviai. Jie dalyvauja įvairiose mokymosi programose ir kursuose:

- pozityvus požiūris į senėjimo problemas;
- socialinė rūpybą;
- teisė;
- sveikas gyvenimo būdas ir kitos temos.

Ši grupė turi savo tarybą, į kurią įeina Trečiojo amžiaus universiteto nariai. Ši grupelė derinasi su skyriaus darbuotojais dėl įvairių paskaitų ir mokymų organizavimo, kad patenkintų šios grupės besimokančiuosius. Keletą metų iš eilės senjorai mokosi anglų kalbos, tobulina IKT įgūdžius, dalyvauja meninės raiškos užsiėmimuose. Daugelis paskaitų ir mokymų yra teikiami nemokamai savanoriškais pagrindais, nes finansavimas šios tikslinės grupės mokymams yra minimalus. Visi organizuojami neformaliojo ugdymo mokymai yra mokami, išskyrus tik tie, kurie yra organizuojami iš projektų finansavimo. Savivaldybė skiria kiekvienais metais šiek tiek finansavimo, bet jo užtenka tik keletos renginių finansavimui.

Centras aktyviai dalyvauja tarptautinėse veiklose ir projektuose. Kiekvienais metais pateikia po keletą tarptautinių projektų, kurie skirti įvairių suaugusiųjų besimokančiųjų kompetencijų tobulinimui ir tuo pačiu

praplečia centro mokymosi programas. Vykdomi projektai suteikia galimybę tobulinti centro personalo vadybines, komunikacines kompetencijas, pasidalinti gerąja darbo patirtimi su partnerių institucijomis, išmokyti naujų dalykų ir juos pritaikyti savo darbe. Projektų metu atliekami tyrimai leidžia išsiaiškinti *Mokymosi visą gyvenimą* programų organizavimo poreikius švietimo centre.

Švietimo centras dalyvauja tarptautiniuose projektuose nuo 2005 metų. Projektinės veiklos skirtos tobulinti suaugusiųjų, turinčių atskirtį, IKT ir socialinių įgūdžių kompetencijas. Šias problemas išspręsti padėjo Grundtvig vykdoma programa 2006–2009 m. Vidurinių mokyklų mokytojai tobulino savo IKT kompetencijas ir jų IKT įrankių taikymą ugdymo procese, taip pat buvo finansuota iš Grundtvig programos 2009–2011 metais. Suaugusiųjų mokytojai dalyvavo Nord Adult programoje ir tobulino suaugusiųjų mokymo metodikos kompetencijas (2012–2014).

Švietimo centras turėjo nemažai vietinių, nacionalinių ir tarptautinių projektų skirtų jaunimui. Vykdamas projekto veiklas jaunimas tobulino socialinius įgūdžius, buvo skatinami būti aktyvūs ir demokratiški, dalyvavo tarpkultūriniuose mokymuose. Šie projektai buvo finansuoti Veiklus Jaunimas, Europa piliečiams programų. Daug senjorams ir jaunimui skirtų projektų buvo finansuota iš savivaldybės, Socialinės ir darbo ministerijos, Sveikatos ministerijos fondų. Abi šios tikslinės grupės mokėsi gyventi sveikai, leisti savo laisvalaikį aktyviai. Senjorai įgijo žinių, kaip įveikti senėjimo problemas, jaunimas leido laiką stovyklose, kuriose buvo organizuojamos aktyvios veiklos. Jaunimo darbuotojai dalyvavo tarptautiniuose mokymuose, kuriuose įgijo žinių, kaip dirbti su įvairiomis jaunimo grupėmis, kaip dirbti su jaunimu, turinčiu žalingus įpročius.

Sužagusiųjų ir jaunimo neformaliojo ugdymo skyrius vykdo neformaliojo ugdymo programas visoms rajono bendruomenės grupėms nuo darželio auklėtinių iki senjorų, kurios patenkintų visų bendruomenės narių poreikius, reikalingus XXI amžiaus piliečiui.

4.2. Dabartinė Radviliškio mokyklų bibliotekų situacija

Kiekviena mokykla Lietuvoje turi biblioteką. Kiekvienos mokyklos bibliotekos tipas skiriasi. Jeigu mokykla yra gimnazija (14–19 metų mokiniai), biblioteka turi vienokius fondus. Jeigu mokykla yra pagrindinė (6–14 metų mokiniai), biblioteka turi kitokius fondus.

Bendra ir pagrindinė mokyklų bibliotekų užduotis aprūpinti savo skaitytojus reikiama šaltiniais ir tai dažniausiai yra spausdintinė literatūra, ir labai retai kitokios formos šaltiniai (e-knygos, žiniatinkliai, socialinės medijos ir t. t.). Mokyklų bibliotekos taip pat yra atsakingos už mokomąją medžiagą: vadovėlius, mokytojų knygas. Visi vadovėliai ir mokamoji literatūra yra atsiunčiama į mokyklų bibliotekas. Ji yra registruojama ir atiduodama dalykų mokytojams. Mokytojos yra atsakingos už vadovėlius ir jų išdalinimą mokiniams. Mokytojai paprastai paima vadovėlius ir mokomąją medžiagą metų pradžioje ir gražina mokslo metų pabaigoje.

Dauguma mokyklų bibliotekų turi atskiras patalpas, kur mokiniai gali skaityti, mokytis, ruošti pamokas ar dirbti kompiuteriu. Šiuo metu visos bibliotekos ir skaityklos turi kompiuterius ir interneto prieigą.

Radviliškio rajono mokyklų bibliotekos yra sujungtos su MOBIS tinklu, kuris yra uždara sistema tarp mokyklų bibliotekų Lietuvoje. Tačiau ši sistema dar neveikia tinkamai ir bibliotekos nėra visiškai susijungtos viena su kita. Jos negali žinoti viena kitos fondų. Mūsų rajone ne visos bibliotekos dar yra prisijungusios prie MOBIS tinklo. Todėl šios bibliotekos dar vis vykdo popierinę registraciją, išduoda ir priima knygas iš skaitytojų, aprašo ir registruoja knygas. Nors ir MOBIS sistema pradeda būti įdiegta į mokyklų bibliotekas, mokyklų bibliotekininkai tenkinasi tradiciniu savo darbu. Išduoda knygas ir įrašo į skaitytojo kortelę, kokia knyga yra išduota, tada skaitytojas pasirašo savo kortelėje, kad šią knygą jis paima, o kai gražina, bibliotekininkas

pasirašo, kad knyga gražinta. Didžiosios Lietuvos bibliotekos skiriasi nuo mažųjų bibliotekų, nes didžiosios bibliotekos jau yra kompiuterizuotos ir teikia modernias paslaugas savo skaitytojams, ir turi galimybę aptarnauti skaitytojus nuotoliniu būdu.

Biblioteka yra taip pat vieta, kur mokytojai ir mokiniai vykdo literatūrines popietes, pamini įvairių rašytojų, poetų, kultūros atstovų jubiliejus.

Taip pat bibliotekose galite rasti atskirą patalpą, ar patalpos dalį, kuri yra skirta mokinių karjerai. Mokytojai ir mokiniai organizuoja konsultacijas mokiniams dėl karjeros planavimo ir suteikia informaciją, čia yra kaupiama visa literatūra skirta mokinių karjerai, jos planavimui.

Mokyklų bibliotekos organizuoja renginius ir veiklas kartu su mokytojais, kurie skatina mokinių skaitymo motyvaciją, dalintis perskaitytų knygų įspūdžiais, drąsina reikšti savo nuomonę apie perskaitytą knygą.

Mokyklų bibliotekų darbo valandos yra patogios, prisitaiko prie mokinių poreikių. Biblioteka atsidaro šiek tiek anksčiau negu prasideda pamokos. Mokiniai ir mokytojai gali ateiti į bibliotekas ir pasiruošti pamokai. Ypač tai yra labai naudinga mokiniams, kuriuos atveža iš rajonų mokyklos autobusai. Jie paprastai atvyksta į mokyklas anksčiau ir gali prasmingai praleisti laiką, kol prasideda pamokos. Bibliotekų paslaugos yra nemokamos, mokiniai ir mokytojai gali naudotis literatūra ir šaltiniais nemokamai. Kai kuriose mokyklų bibliotekose galima kopijuoti, tačiau šios paslaugos yra mokamos.

Mokyklų bibliotekos stokoja finansavimo naujai literatūrai įsigyti (spausdintiems šaltiniams ar elektroninėms knygoms), kurios yra labai reikalingos. Pavyzdžiui, mokiniai turi sąrašą literatūros, kuri yra privaloma skaityti, o bibliotekos neturi pakankamai egzempliorių visiems mokiniams. Dar labai gaila, kad elektroninių knygų Lietuvoje yra išleidžiama labai mažai.

Šiuo metu mokyklų bibliotekos turi mažiau galimybių užsiprenumeruoti laikraščius ir žurnalus, kurie yra labai reikalingi mokant įvairius dalykus: literatūros, fizikos, istorijos pamokoms.

Mokyklų bibliotekos stengiasi būti labai patrauklios ir naudoja įvairius metodus patraukti kuo daugiau mokinių į bibliotekas, sudominti juos skaityti knygas, kritiškai vertinti, nes mokinių tradicinių knygų skaitymas mažėja. Akivaizdu, kad spausdintiniai šaltiniai praranda savo tikslą ir bibliotekininkai pastebėjo, kad jaunimas domisi pigia ir prasta informacija, kurią randa internete. Todėl bibliotekininkai ieško būdu, kaip paskatinti mokinius skaityti vertingesnę ir naudingesnę literatūrą, ne tik tradicines knygas, bet ir internete.

Tai pat akivaizdu, kad tradicinės bibliotekos konkuruoja su internetu, nes pastarasis yra patogesnis. Tačiau mokyklos bibliotekos negalėtų išnykti arba būti nereikalingos, kadangi jos atlieka daug funkcijų. Bet jos turi išsūkj surasti būdų, kaip tapti moderniomis ir patraukliomis savo skaitytojams, kurie veržtųsi į jas, įsitrauktų į aktyvias diskusijas, tobulintų kritinį mąstymą.

4.2.1. Mokyklos bibliotekų vaidmuo Lietuvos mokyklose

Biblioteka vaidina neatskiriamą vaidmenį organizuojant efektyvų ugdymą mokyklose. Jos turi bendradarbiauti su visų dalykų mokytojais. Jos taip pat dirba su mokiniais renkantis reikiamą literatūrą ir vadovėlius. Bibliotekos užsako vadovėlius po to, kaip jie aptaria su mokytojais visą mokomąją medžiagą ir nusprendžia mokymo(si) kursą. Todėl bibliotekininkai turi sekti ugdymo programas ir informaciją, susietą su dalykais mokomais mokyklose, kad būtų kompetentingi parinkti ir užsakyti privalomąją ir pasirenkamąją literatūrą.

Bibliotekininkai taip pat rūpinasi raštingumo tobulinimu ir mokinių skaitymo įgūdžių tobulinimu, padeda jiems skaityti pasirinkti knygas, žurnalus ir kitokią literatūrą pagal kiekvieno mokinio pomėgius. Organizuodami literatūrines popietes kartu su mokytojais, jie stengiasi skatinti mokinius skaityti. Įvairios bibliotekose organizuojamos veiklos supažindina mokinius su rašytojais, poetais, istorinėmis asmenybėmis. Kai kurie mokiniai aktyviai patys įsitraukia į tokių veiklų organizavimą ir išmoka daug įvairių dalykų.

Bibliotekininkai daug domisi didaktika, metodologija, psichologija ir edukologija. Jie privalo žinoti, kuri pedagoginė literatūra yra naudinga ir reikalinga šiuolaikiniam mokytojui. Mokyklų bibliotekos gauna daug pedagoginės literatūros iš įvairių šalies švietimo institucijų, kurios rengia projektus įvairiais edukaciniais klausimais, leidžia knygas. Bibliotekininkai turi žinoti ir užsakyti specialiąją edukacinę literatūrą iš leidėjų katalogų, todėl jie turi būti kompetentingi ir žinoti, kuri literatūra yra naudinga. Bibliotekininkai daug dirba su mokyklos administracija ir mokytojų komandomis užsakinėdami tinkamus leidinius.

Bibliotekininkai yra labai užimti mokslo metų pradžioje ir pabaigoje, kai jie išduoda ir surenka mokomąją medžiagą. Tai užima daug laiko – suskaičiuoti, suregistruoti, peržiūrėti vadovėlių kokybę, juos nurašyti. Kiekvienais metais gauna mokinių sąrašą ir turi numatyti, ar yra pakankamai vadovėlių kiekvienam dalykui.

Bibliotekininkai renka informaciją, susijusią su mokinių karjera. Keletas bibliotekininkų rajone yra atsakingi už mokinių konsultavimą karjeros klausimais. Jie kartu su klasės mokytojais organizuoja karjeros planavimo veiklas: pokalbių valandėles, keliones į aukštąsias mokyklas, diskutuoja ir pateikia informaciją apie ateities studijas, organizuoja individualius pokalbius dėl ateities profesijos pasirinkimo.

Bibliotekininkės prižiūri bibliotekas, ar jos yra tvarkingos, knygos yra sudėtos pagal temas ir alfabetą. Skaitytojai palieka knygas bibliotekininkams atgal sudėti į vietą, kad kitas skaitytojas greitai galėtų rasti.

Bibliotekininkai stengiasi palaikyti ramią aplinką bibliotekose, nors tai yra labai sunku pertraukų metu mokykloje.

Bibliotekininko kaip švietėjo vaidmuo labai svarbus mokyklos bibliotekoje. Ir yra akivaizdu, kad šis jų vaidmuo yra neįvertintas. Labai mažai dėmesio skiriama tyrimams, kuriuos bibliotekininkas turėtų atlikti. Atsirandant naujiems informacijos kaupimo ir sklaidos metodams, bibliotekininkai turėtų įsitraukti į tyrimus. Tačiau jiems trūksta žinių ir kompetencijų dirbti su įvairiomis medijomis: kaip atrinkti tinkamą informaciją skaitytojams, ką reiktų skaityti. Mokyklų bibliotekininkai privalėtų rasti sprendimą, kaip tinkamai išgyventi elektroninės informacijos pasaulyje. Mokyklų bibliotekininkai dalyvauja įvairiose kvalifikacijos tobulinimo programose – kaip pateikti informaciją patraukliai, motyvuoti mokinius skaityti. Jie taip pat dalinasi savo gerąja darbo patirtimi, kaip pasiekti geresnių mokinių skaitymo rezultatų. Jie mokosi paruošti patrauklius skelbimus, kad paskatintų mokinius skaityti. Jie dalyvavo mokymuose, kuriuose tobulino IKT kompetencijas ir įgūdžius.

Mokyklų bibliotekininkai supranta, kad mokyklų bibliotekos yra svarbios ir reikalingos, bet jos turi keistis. Biblioteka kaip institucija tampa informacijos teikėja, kurioje dirba įgudęs specialistas, kuris yra pasiruošęs veikti elektroninėje erdvėje. XXI amžiaus biblioteka privalėtų galėti atrinkti, tvarkyti, aptarnauti ne tik spausdintus leidinius, bet taip pat ir skaitmeninę medžiagą, padėti skaitytojams pasirinkti tinkamą medžiagą, šaltinius ir informaciją elektroninėse aplinkose, bendradarbiauti su kitomis bibliotekomis, mokyti mokinius ir mokytojus naudotis tinkamais internetiniais šaltiniais ir įrankiais, platformomis, internetinėmis duomenų bazėmis ir katalogais, ir t. t.

4.2.2. Tobulinimo sritis

Pagrindinis iššūkis yra tobulinti bibliotekininkų IT kompetencijas ir įgūdžius, naudoti informacines technologijas klientų aptarnavime ir įgyti daugiau žinių internetinių šaltinių naudojime. Bibliotekininkams trūksta žinių dirbti su skaitmenine informacija, socialinėmis medijomis, naudoti įvairias platformas.

Pirmiausia bibliotekininkai turi būti kvalifikuoti informacijos žinovai ir turi tobulinti IT įgūdžius. Nors šiuo metu jie visi turi pagrindinius kompiuterinio raštingumo įgūdžius, bet tai nėra pakankama, jeigu nori dirbti su įvairiomis platformomis ir įrankiais. Informacinės technologijos tobulėja labai greitai ir yra labai svarbu neatsilikti. Tik kelios mokyklų bibliotekos rajone naudoja MOBIS sistemą, kuri skirta bibliotekos paslaugų modernizavimui, nes daugumai bibliotekininkų trūksta IT naudojimo įgūdžių. Ši sistema padeda bibliotekoms moderniai tvarkyti fondus. Sekti, koks skaitytojas, kokią knygą, žurnalą ar laikraštį yra paėmęs, kada gražins ir t. t. Bibliotekoms nebereiktų turėti popierinių katalogų sistemos. Bibliotekininkai dar vis yra labai pasyvūs socialinių medijų vartotojai ir nėra pasiruošę padėti savo skaitytojams šioje srityje dėl įgūdžių stokos, naudojant išmaniuosius įrenginius ir įvertinant socialinių medijų informaciją.

Bibliotekininkams trūksta kompetencijų, kurios padėtų tvarkyti jų darbą šiuolaikiškai. Pirmiausia jiems reikia tobulinti IKT įgūdžius, nors jie ir turi pradinį kompiuterinio raštingumo įgūdžių. Kadangi informacinės technologijos tobulėja labai greitai, jie turi tobulinti IKT įgūdžius nuolat, pavyzdžiui, komunikaciniai įgūdžiai stipriai susieti su IT. Socialinių medijų ir jų įrankių naudojimas: kaip naudoti socialines medijas kaupiant skaitmeninę medžiagą, reklamuojant įvairius bibliotekos ir mokyklos renginius, organizuojant veiklas internete, naudojant mobilius įrankius informacijos paieškai ir modernizuojant bibliotekų paslaugas. Mokyklų bibliotekininkai neturėjo daug mokymų apie IKT įgūdžių tobulinimą, o šiuolaikinė mokyklų bendruomenė keičiasi, į mokyklas ateina naujos kartos, kurių bendravimas labai skiriasi nuo praeitų kartų, todėl bibliotekininkai turi tobulinti komandos formavimo įgūdžius, kad sektųsi gerai bendradarbiauti su skaitytojais. Kritinis mąstymas ir lyderystė yra taip pat svarbios kompetencijos, kurios reikalingos šiuolaikiniam piliečiui. Šios kompetencijas kelia motyvaciją ir norą, supratimą keisti požiūrį į seniau

suformuotas nuostatas. Bibliotekininkai teigia, kad jiems reikia psichologijos žinių, kurios padėtų išvengti įvairių nesusipratimų bendraujant su šiuolaikine karta ir leistų geriau suprasti jų poreikius. Mokyklų bibliotekininkai turi organizuoti savo darbą patraukliai, kad sulauktų daugiau skaitytojų. Šiam norui reikia tobulinti verslumo kompetenciją.

Švietimo centro užduotis parengti ir įgyvendinti kvalifikacijos tobulinimo programą, kuri padėtų bibliotekininkams ir mokytojams patobulinti IKT kompetencijas ir įgūdžius, kad jie drąsiai galėtų naudoti MOBIS sistemą ir tvarkyti skaitmeninę informaciją. Bibliotekininkai ir mokytojai teigia, kad jie norėtų turėti platformą, kurioje galėtų dalintis informaciją apie turimas knygas, elektronines knygas, internetinius tinklalapius ir vadovėlius, kad galėtų jais pasidalinti, jeigu trūksta jų mokyklose.

Bibliotekininkai norėtų aptarnauti savo skaitytojus profesionaliau, padedant jiems rasti reikiamus skaitmeninius šaltinius. Mokyklų bibliotekos skirtos mokiniams ir mokytojams, tačiau kartais apsilanko ir kolegijų ar universitetų studentai, nes jiems reikia pedagoginės ar psichologinės literatūros, kurios ne visos viešosios bibliotekos turi. Todėl bibliotekininkai turi būti gerai išmanantys, kad galėtų padėti savo skaitytojams. Jie turi išmokyti daug, kad galėtų kaupti tinkamą spausdintą ar skaitmeninę medžiagą. Jų įgyti įgūdžiai padės jiems atrinkti tinkamus internetinius šaltinius, susijusius su akademinėmis žiniomis. Informacija apie mokyklų bibliotekas, jų veiklas ir naujienas yra publikuojama mokyklos žiniatinklyje, todėl bibliotekininkai norėtų įgyti daugiau žinių ir kompetencijų, kaip parengti šią informaciją patraukliau ir, kad jiems nereiktų nuolat prašyti IT mokytojų pagalbos. Jie norėtų sužinoti daugiau apie socialines medijas, socialinius tinklus ir būti juose aktyvesni.

Yra poreikis mokytis ir keisti tradicinę biblioteką į modernią, turinčią profesionalius bibliotekininkus, galinčius tvarkyti skaitmeninius šaltinius ir teikti internetines paslaugas, pavyzdžiui, informuoti skaitytojus apie reikiamo šaltinio padėtį, pateikiant reikiamą informaciją ir t. t. Tikimasi, kad ši moderni biblioteka sukurs efektyvias paslaugas, turės internetinius katalogus, pateiks/priims dokumentus, kurie yra naudingi jų skaitytojams.

4.3. Paslaugų kūrimas ir metodologija, sukurta organizuojant mokymus

Paslaugų kūrimo ir jų apibrėžimo užsiėmimai su mokyklų bibliotekininkais ir jų skaitytojais (mokiniais ir mokytojais), taikant įvairias modernias metodikas, kad sukurtumėme Xlibris metodikos įrankius ir taip pat surasti geriausią įmanomą būdą, kuris duotų naudos iš kiekvienos metodikos dėl paslaugų kūrimo tikslo. Dviejų dienų užsiėmimai buvo organizuoti bibliotekininkams (2015 m. kovo 3–4 dienomis) ir dar dvi dienos užsiėmimų buvo organizuota su bibliotekų skaitytojais (2015 m. kovo 5–6 dienomis) Radviliškio švietimo centre, Lietuvoje.

4.3.1. Dalyviai – bibliotekininkų mokymai

Bibliotekininkai iš mokyklų bibliotekų rajone dalyvavo kūrimo užsiėmimuose

Moderatorius

Danielius Weiss (ISES, Ispanija)

Partneriai

Temenuga Kalcheva (Pencho Slavenykov regioninė biblioteka, Bulgarija)

Kristiana Dimcheva (Pencho Slaveykov regioninė biblioteka, Bulgarija)

Danielius Weiss (ISES, Ispanija)

Vaida Apšėgiene (Radviliskis ŠSPC, Lietuva)

Skirmantė Petraitienė (Radviliskis ŠSPC, Lietuva)

Carola Dierich (Wisamar, Vokietija)
Angela Hirsch (Gemeinde Kabelsketal, Vokietija)
Serap Kurbanoglu (Hacettepe Universitetas, Turkija)

Bibliotekininkai

Indrė Grigaliūnaitė (Radviliškio Vaižganto progimnazija)
Ona Jankūnienė (Radviliškio Gražinos pagrindinė mokykla)
Kęstutė Šivickienė (Radviliškio Gražinos pagrindinė mokykla)
Valia Kondratenko (Radviliškio Lizdeikos gimnazija)
Vladislava Šiaudykienė (Radviliškio V. Kudirkos pagrindinė mokykla)
Jolanta Mockaitienė (Radviliškio muzikos mokykla)
Gražina Ivanauskienė (Radviliškis Lizdeikos gimnazija)
Vida Pužaitienė (Radviliškio rajono Šaukoto pagrindinė mokykla)
Nijolė Valatkienė (Radviliškio rajono Šiaulėnų M. Šikšnio gimnazija)
Laimutė Smailienė (Radviliškio rajono Pociūnėlių pagrindinė mokykla)
Laimutė Petrauskienė (Radviliškio Jaunimo mokykla)
Aušra Staškūnienė (Radviliškio rajono Sidabravo gimnazija)
Zita Škleinikienė (Radviliškio rajono Alksniupių pagrindinė mokykla)
Vita Kasarauskienė (Radviliškio rajono Šeduvos gimnazija)
Alma Pranevičienė (Radviliškio Vaižganto gimnazija)

Teorinis pagrindas

Xlibrio projekto tarpininkai – mokyklos, ypač mokyklų bibliotekos rajone. Mokyklų bibliotekos dirba tradiciškai ir joms trūksta supratimo apie mokymosi visą gyvenimą svarbumą šiame laikmetyje. Mokyklų bibliotekininkai vis dar nesuvokia apie paslaugų modernizavimo būtinybę savo darbe. Tikslinę besimokančiųjų grupę sudaro Radviliškio rajono mokyklų bibliotekininkai ir jų skaitytojai (mokiniai ir mokytojai).

Lūkesčiai

Pagal atliktus tyrimus dėl tikslinės grupės kompetencijų ir įgūdžių, nors dalyvių kompetencijos ir įgūdžiai buvo pakankamai skirtingi, jie tikėjosi išmokti apie modernios bibliotekos vaidmenį XXI a.: kaip naudoti išmaniąsias IKT ir socialines medijas. Bibliotekose galėtų būti įsteigtos profesionalios bibliotekų paslaugos, sukurtos naujos galimybės jų paslaugose ir bibliotekos taptų patrauklesnės savo skaitytojams. Dalyvaudami šiuose užsiėmimuose bibliotekininkai tikėjosi išsiaiškinti savo problemas, surasti sprendimus ir sukurti modernių bibliotekų modelius. Mokytojai ir mokiniai tikėjosi patobulinti išmaniųjų IKT naudojimo kompetencijas ir įgyti įgūdžių naudoti socialines medijas. Keletas dalyvių tikėjosi patobulinti anglų k. žinias. Kokie skaitytojai dalyvaus užsiėmimuose, buvo nuspręsta mokyklų bendruomenės pagal jų pomėgius ir dalyvavimą mokyklų bibliotekų veiklose. Dauguma studentų buvo dažni bibliotekų lankytojai ir aktyvūs skaitytojai. Jie nesitikėjo, kad jie kurs 2025 metų bibliotekų paslaugų modelius.

4.3.2. Tikslai ir uždaviniai

Pagrindinis šių užsiėmimų uždavinys buvo sužinoti, kokių įgūdžių bibliotekininkams reikia įgyti ar patobulinti, kad galėtų įsteigti naujas išmaniąsias IKT paslaugas savo bibliotekose. Kitas uždavinys – priversti jas pamąstyti apie įgūdžius ir kompetencijas kurių joms reikia ir kurių jos nori įgyti, kad galėtų įsteigti išmaniąsias paslaugas savo bibliotekose. Trečias uždavinys buvo įkvėpti bibliotekininkus būti aktyviais, keičiant tradicines bibliotekas į naujas 2025 amžiaus bibliotekas. Paskutinis uždavinys – skatinti juos kurti naujas paslaugas naudojant išmaniąsias IKT savo bibliotekose.

4.3.3 Pasiruošimas

Prieš mokymus, kurie buvo organizuojami ir moderuojami tarptautinių projekto partnerių, buvo organizuoti du parengiamieji seminarai (pirmas – gruodį po mokymų, Ankaroje ir antras – sausį) bibliotekininkams. Pirmas seminaras buvo skirtas pristatyti projekto veiklų tikslus, sužinoti bibliotekininkų lūkesčius dėl projekto veiklų ir antrasis – skirtas formuoti jų požiūrį apie išmaniųjų technologijų naudojimo svarbą ir išsiaiškinti bibliotekininkų IKT įgūdžius ir kompetencijas. Bibliotekininkų buvo prašoma pakalbėti su jų mokyklų bendruomenės nariais apie dalyvavimą mokymuose, kurie skirti bibliotekų skaitytojams (mokytojams ir mokiniams). Bibliotekininkai sužinojo mokymų tikslus. Rajono mokyklų bibliotekininkai buvo labai suinteresuoti mokymais (15 bibliotekininkų (iš viso yra 18) dalyvavo mokymuose).

4.3.4. Įrankiai ir metodologija

Įrankių ir metodikų rinkinys buvo naudojamas testuoti ir parengti Xlibris Metodikos rinkinį.

Nuotraukų siena

Nuotraukų siena – tai yra facebook'o popierinė versija, kur dalyviai sukuria savo profilius ir sujungia jį su kitų dalyvių profiliu. Foto sienos konstrukcija (panašiai kaip Facebook'as ant popieriaus) tai – pratimas, skirtas supratimui apie žmonių bendrus ryšius. Jis padeda suprasti, kas su kuo turi ryšį ir leidžia suprasti bendrą turinį tarp vietos dalyvių. Toliau tęsiama su Empatijos žemėlapiu, kuris tyrinėja ką dalyviai nori duoti/paimti iš mokymų. Tai padeda kuriant tapatumą, padeda formuojant komandą ir prisideda susiformavimui.

Lego® Rimtieji Žaidimai®

Lego® Rimtieji Žaidimai® (LRŽ) metodika leidžia dalyviams suprasti dinamiką, keisti sistemą su daug įvairių sąryšių iš asmeninės pusės su keturiais žingsniais: iššūkiai su klausimais, konstravimas, dalinantis metaforomis ir reflektuojant.

Užduoti klausimą: iššūkis, kuris nėra aiškus ar neturi teisingo sprendimo, yra pristatytas dalyviams. Iššūkių iškėlimas dalyviams yra aiškus ir trumpas, kuris gali būti apjungtas.

Konstravimas: dalyviai bando suprasti iš to, ką jie žino ir ką jie gali įsivaizduoti kurdami iš Lego modelius ir kurdami istoriją atskleidžia šio modelio reikšmę. Šio proceso metu dalyviai įgyja naujų žinių.

Dalijimais: dalyviai pristato savo istoriją kitiems komandos nariams.

Reflektavimas: dalyvių prašoma reflektuoti, ką jie girdėjo ir matė modelyje.

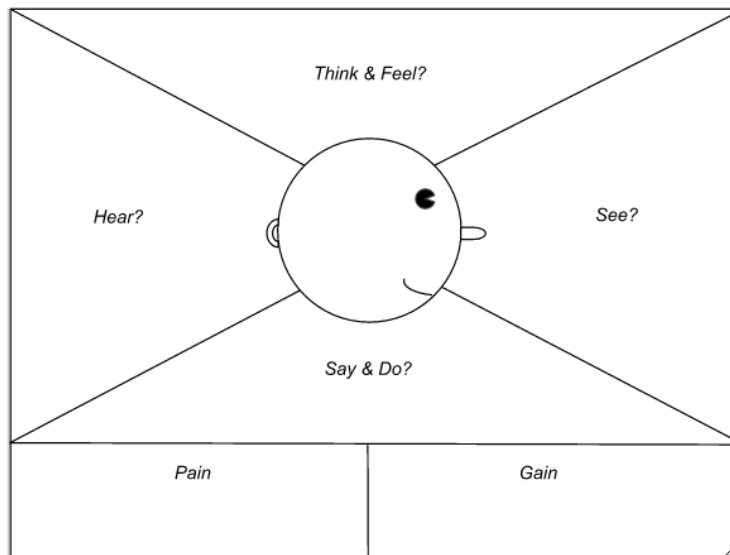
Inovacijos reikalauja įsitraukimo į šaltinių rinkimą: tai kreipiama į skaitytoją nukreiptas veiklas ir reikalaujama bendradarbiavimo ir konstravimo procesų, kuriuose dalyviai kuria idėjas ir atranda supratimą, svarsto reikšmę ir įsitraukia į veiklas, kurios sukuria bendrą vertę visai sistemai ir besimokančiajam. Tai yra vertės, kuri apima geresnes vartotojų patirtis, besisiejančias su poreikiais ir užslėptomis vertybėmis, formavimas ir tobulinimas, o Lego® Rimtieji Žaidimai® gali padėti tai atskleisti. Lego Rimtieji žaidimai yra įgūdis pulsoti, įsitraukti ir atrasti patirtis, kurti bendradarbiaujant, padėti organizacijoms ir vartotojams įsitraukti į konstruktyvų pokalbį kurti kartu, kita vartotojų patirtis, paslaugų modernizavimas ir kūrimas kartu.

Empatijos (išgyvenimų) žemėlapis

Empatijos žemėlapis yra bendradarbiavimo įrankis, kuris gali pažiūrėti išsamiau į klientą. Išgyvenimų žemėlapis gali pristatyti grupę vartotojų, tokių kaip klientai, kurie gali padėti geriau suprasti žmogų, kuriam yra kuriamas produktas ar paslauga.

Empatijos žemėlapis yra skirtas padėti diskutuoti apie vartotojo poreikius. Šita metodas padeda atkreipti į tai, kas buvo apžvelgta ir kas yra mintyse: skirtingų vartotojų grupių viltys ir emocijos.

Kuriant paslaugas ir produktus Empatijos žemėlapis padeda susintetinti apžvalgas ir išsiaiškinti įžvalgas.

Verslo Modelis Tu[®]

Asmeninio verslo modelis – kai asmuo kuria ir pateikia kažką vertingo savo klientams. Verslo Modelis Tu[®] metodologija taikoma verslumo principams mūsų darbe. Šie principai yra taikomi organizacijoms. Tai padeda apibūdinti, išsiaiškinti, tobulinti, perkurti paslaugų modelį.

Derinant Lego[®] Rimtųjų Žaidimų[®] ir Verslo Modelio[®] metodikas galima išsiaiškinti prasmingų būdų, kas yra pridėtinė vertė.

Name: _____'s Personal Business Model Canvas

Who do you work with? <i>(Key Partners)</i> 	What are your favorite things to do at school? <i>(Key Activities)</i> 	How do you help others? <i>(Value Provided)</i> 	How do you communicate with the people you help? <i>(Costs and Relationships)</i> 	Who do you like to help? <i>(Customers)</i>
What kind of person are you? What do you like? What do you know how to do? <i>(Key Resources)</i> 		How do people find out about you? How do you deliver help to others? <i>(Channels)</i> 		
What do you give up (time, energy, etc.) in order to help? <i>(Costs)</i> 			What do you get in return for helping others? <i>(Rewards)</i> 	

BusinessModelTools.com - The Personal Canvas is a derivative work from BusinessModelGeneration.com, and is licensed under Creative Commons CC BY-SA 3.0. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>

4.3.5. Vykdymas ir išmoktos pamokos – bibliotekininkų užsiėmimai

Pirmoji diena (2016 m. kovo 3 d.)

1. Mokytojai paruošia kambarį ir penkis stalus penkioms grupėms

2. Pirmoji veikla – nuotraukų siena. Kiekvienas dalyvis buvo nufotografuotas ir gavo savo nuotrauką, tada jų buvo paprašyta parašyti ant lipnių lapelių savo lūkesčius (ką galėtų duoti ir pasiimti iš šių užsiėmimų), taip pat, ką jie mėgsta ir ko jie nemėgsta savo darbe, ir viską priklijuoti prie nuotraukų sienos šalia savo nuotraukos. Dalyvių buvo paprašyta pristatyti save prieš visą grupę dalyvių ir prieš nuotraukų sieną, ką tikisi pasiimti ir duoti per šiuos užsiėmimus ir kokie jų lūkesčiai. Jie taip pat pristatė, kokie jų yra ryšiai su kitais šių užsiėmimų dalyviais.

Išmoktos pamokos: ši veikla buvo per ilgą, dalyviams buvo nuobodu ir vietoj klausymosi jie pradėjo kalbėti vienas su kitu. Todėl užsiėmimų įžanga turėtų būti trumpesnė.

3. Dalyviai sukūrė Empatijos žemėlapi. Jie surašė idėjas ant lipnių lapelių ir priklijavo ant žemėlapi.

Išmoktos pamokos: buvo sunku susieti emocijas iš pirmosios veiklos. Empatijos žemėlapis – taikomas (antrąjį kartą po užsiėmimų Ankaroje) nepateikė gerų rezultatų. Dalyviams buvo sunku suprasti savo vaidmenį ir šis metodas neatliko savo vaidmens.

4. Kita veikla buvo Lego Rimtieji žaidimai. Dalyviai tikėjosi sukurti Lego modelius, kad parodytų savo mokyklos bibliotekininko besikeičiantį vaidmenį. Dalyviai apibūdino savo modelius. Beveik visi kreipė dėmesį į savo bendradarbiavimo, komunikacijos ir lyderystės kompetencijas, nors ir negalėjo paaiškinti kodėl jiems reikia jų, jie minėjo apie bibliotekų patalpų sąlygų tobulinimą ir nemastė apie išmaniųjų technologijų IKT panaudojimo įgūdžius, įsteigiant naujas išmaniąsias paslaugas.

Išmoktos pamokos: naujų išmaniųjų IKT paslaugų įsteigimas yra labai inovatyvus, todėl bibliotekininkai negalėjo sutikti, kad jiems reikia tobulinti IKT kompetencijas, kad patobulintų bibliotekų paslaugas ir patenkintų šiuolaikinio skaitytojo poreikius.

5. Po to sekė komandos formavimo žaidimas (susiderinimo žaidimas). Dalyviams buvo pateikta dvylika taisyklių, kiekviena taisyklė kitam dalyviui. Sekdami taisykles jie turėjo statyti modelį, naudodant Lego kaladėles. Nežiūrint į tai, kad taisyklės buvo dalyviams paaiškintos, dalyviai turėjo daug problemų pastatyti modelį teisingai. Jie galėjo tai padaryti, tik iš antro bandymo.

Išmoktos pamokos: ši veikla parodė, kad dalyviai turi tobulinti komandinio darbo kompetencijas ir susiderinimo žaidimas yra labai geras metodas išspręsti šią problemą.

6. Kita užsiėmimų veikla – sukurti Lego modelį, taikant Lego Rimtieji Žaidimai metodiką, kuriame bibliotekininkai turi parodyti kaip jie įsivaizduoja save savo bibliotekose, po to, jie tuos modelius turėjo apibūdinti.

Išmoktos pamokos: bibliotekininkai save apibūdino kaip karalienes (to nebuvo tikimasi), psichologais, mokytojais, klausytojais, padėjėjais ir jie pristatė save labiau, kaip bibliotekų savininkais, bet ne kaip paslaugų teikėjais. Lego Rimtieji Žaidimai padėjo išsiaiškinti tikrąją situaciją.

7. Kita veikla naudojant Lego kaladėles buvo sukurti bet kokio asmens grupėje modelį.

Išmoktos pamokos: ši veikla – skirta susipažinimui su Lego, nors tai ir nepasitarnavo pagrindiniam šios užduoties tikslui.

8. Toliau sekė suvokimo užduotis ir buvo pateiktas suvokimo pratimas. Buvo parodytos FLOP ar FLIP ir Triušis-Antis skaidrės, kurios įrodė, kaip dalyvių gali būti skirtingai suprastos. Tada dalyviams buvo papasakota žirafos istorija ir užduoti keturi klausimai.

Išmoktos pamokos: dalyviai matė skirtingus žodžius FLIP ir FLOP ir taip pat skirtingus gyvūnus – triušį ir antį, ir taip pat pateikė skirtingas mintis, atsakydami į klausimus. Tai buvo vertingas pratimas parodyti, kad žmonės mato ir supranta skirtingai.

9. Tada dalyviai žiūrėjo stebėjimo video, kuriame buvo parodytas žmogžudystės tyrimas (Whodunnit) ir jie turėjo paaiškinti, ar jie pastebėjo pasikeitimus kambaryje, kuriame buvo įvykdytas nusikaltimas.

Išmoktos pamokos: tik keletas dalyvių pastebėjo pasikeitimus. Tik po to kai buvo paaiškinta, kad buvo keletas pasikeitimų, dalyviai buvo atidesni ir galėjo keletą pastebėti. Dalyviams ši užduotis patiko. Jie patobulino savo stebėjimo įgūdžius.

10. Du video apie skirtumus tarp dešiniojo ir kairiojo smegenų pusrutulio.

Išmoktos pamokos: šis video sužavėjo dalyvius, jie pradėjo patys save tyrinėti, kokio pusrutulio atstovai jie yra. Šie paskutiniai pristatymai ir užduotys buvo skirtos parodyti, kokie skirtingi jie yra ir kokias kontrastingas žinias jie gauna. Ši užduotis pavyko gerai, nes leido jiems įvertinti ir suprasti skirtumus, kurie gali padėti atlikti įvairias užduotis komandoje.

11. Du video apie socialines medijas ir Kristaus gimimą.

Išmoktos pamokos: šie du video parodė socialinių medijų galią. Dalyviams patiko Kristaus gimimo istorija.

Antroji diena (2015 m. kovo 4 d.)

1. Užsiėmimai prasidėjo su daina ir dalyviai buvo paprašyti padainuoti ir pašokti

Išmoktos pamokos: dainavimas suteikė dalyviams daugiau energijos ir daugiau pozityvumo. Tada dalyviams buvo pristatyta antrosios dienos programa, tai yra reikalinga norint pradėti tinkamas veiklas.

2. Užsiėmimai prasidėjo su socialinių medijų kanalų ir jų įrankių pristatymu: buvo parodytas video ir pristatytos skaidrės apie informacijos pateikimą, kaip pasakoti istorijas socialinėse medijose ir kokios efektyvios jos gali būti. Kaip mus gali tos istorijos socialinėse medijose, afišose ir plakatuose įtikinti.

Išmoktos pamokos: dalyviai sutiko dėl marketingo efektyvumo, ypač socialinėse medijose. Kadangi pirmąją dieną supratome, kad dalyviai nėra labai artimai susipažinę su socialinėmis medijomis, tai buvo gera mintis įtraukti jų efektyvumą į pristatymą. Tai pateikė šiek tiek pagrindinės informacijos. Nors beveik visi dalyviai yra facebook'o nariai, jie yra labai pasyvūs vartotojai. Daugelis dalyvių neturi jokios patirties socialinių medijų ir jų įrankių naudojime.

3. Bibliotekininkams buvo parodytos Smore skaitmeninės skrajutės apie *Shelfie* konkursą. Bibliotekininkai buvo pakviesti dalyvauti konkurse. Jiems taip pat buvo pateikta šiek tiek informacijos apie Iconosquare ir apie duomenis Instagram'oje.
4. Kita veikla – sukurti naujos paslaugos taikant išmaniąsias IKT Lego modelį. Dirbo penkios grupės, kurios kūrė penkias bibliotekų paslaugas. Kiekviena grupė pristatė savo modelį.

Išmoktos pamokos: bibliotekininkai dirbo ir kūrė savo naujas paslaugas, bet buvo jiems sunku įtraukti išmaniąsias technologijas. Kurdami jie labiau galvojo apie patalpų pagerinimą, baldų ir kitų materialių dalykų, negu naujų išmaniųjų IKT paslaugų įsteigimą. Tačiau su mokytojų pagalba jie aptarė facebook'o paskyrą, kurioje galėtų teikti informaciją apie biblioteką skaitytojams, organizuoti konkursus mokiniams, naudojant socialines medijas, Skyp'o panaudojimą video konferencijoms su rašytojais, mobilių programėlių panaudojant prieigą prie bibliotekos katalogų, elektroninių knygų kaupimą ir pateikimą skaitytojams., diskusijų forumus, virtualias mokyklų bibliotekų parodas ar mokyklos renginių parodas, kurias mokyklų bibliotekos organizuoja.

5. Po pietų bibliotekininkai dirbo su Verslo modelio kanva. Jie projektavo idėjas apie naujų išmaniųjų IKT bibliotekų paslaugų įsteigimą, kurias jie sukūrė per ankstesnę veiklą. Jie turėjo priklijuoti spalvotus lapelius su idėjomis ant kanvos ir po to pristatyti savo idėjas visai grupei. Klausimai, kuriuos jie turėjo aptarti, buvo tokie: kas padės jiems įsteigti naujas paslaugas, kaip bibliotekininkams galima padėti, ką jie daro, kokias kompetencijas jie turi ir kokias jiems reikia tobulinti, kaip jie ketina bendrauti ir kam jie padeda, ką jie už tai duoda ir ką jie gauna.

Išmoktos pamokos: grupės dirbo sunkiai. Užduotis buvo labai sunki ir bibliotekininkams reikėjo papildomo paaiškinimo. Jie sutriko, kaip jiems reikėjo paaiškinti apie bendradarbiavimą su jų padėjėjais, nuspręsti kaip jie ketina komunikuoti, kas gali būti jų padėjėjais kuriant paslaugas, ką jie asmeniškai gali duoti ir gauti iš šių paslaugų, kokias kompetencijas jiems reikia tobulinti. Pristatant savo modelius, jie ne visai tiksliai atsakė į Verslo modelio idėją. Ši veikla buvo labai nauja dalyviams, todėl jiems reikėjo daugiau mokymų, kad geriau suprastų šią idėją. Daugiau paaiškinimo apie kanvą ir jos skyrius būtų buvę labai naudinga.

4.3.6. Dalyviai – skaitytojų užsiėmimai

Mokytojai ir mokiniai iš miesto ir rajono mokyklų bendro kūrimo užsiėmimai
Danielius Weiss (ISES, Ispanija)

Partneriai

Temenuga Kalcheva (Pencho Slavenykov regioninė biblioteka, Bulgarija)
Kristiana Dimcheva (Pencho Slaveykov regioninė biblioteka, Bulgarija)
Danielius Weiss (ISES, Ispanija)
Vaida Apšėgiene (Radviliškio ŠSPC, Lietuva)
Skirmantė Petraitienė (Radviliškio ŠSPC, Lietuva)
Carola Dierich (Wisamar, Vokietija)
Angela Hirsch (Gemeinde Kabelsketal, Vokietija)
Serap Kurbanoglu (Hacettepe Universitetas, Turkija)

Skaitytojai (mokytojos ir mokiniai)

Jūratė Kanišauskienė (geografijos mokytoja – Radviliškio V. Kudirkos pagrindinė mokykla)
Giedra Urbonienė (anglų k. mokytoja – Radviliškio Lizdeikos gimnazija)
Daiva Sondienė (socialinė pedagogė – Radviliškio rajono Grinkiškio J. Poderiio gimnazija)
Laima Stumbrienė (pradinių klasių mokytoja – Radviliškio rajono Alksniupių pagrindinė mokykla)
Agnė Samulienė (etikos mokytoja – Radviliškio Lizdeikos gimnazija)
Liutauras Rumbavičius (mokinys – Radviliškio Lizdeikos gimnazija)
Faustas Norvaiša (mokinys – Radviliškio Lizdeikos gimnazija)
Auksė Krivickaitė (mokinys – Radviliškio Lizdeikos gimnazija)
Vaiga Aleksandravičiūtė (mokinys – Radviliškio Lizdeikos gimnazija)
Deimantė Kaltanaitė (mokinys – Radviliškio Lizdeikos gimnazija)
Greta Bžuzauskaitė (mokinys – Radviliškio Lizdeikos gimnazija)
Matas Budreckas (mokinys – Radviliškio V. Kudirkos pagrindinė mokykla)
Ūla Grigaliauskaitė (mokinys – Radviliškio V. Kudirkos pagrindinė mokykla)
Žemyna Jagėlaitė (mokinys – Radviliškio V. Kudirkos pagrindinė mokykla)
Ieva Navikaitė (mokinys – Radviliškio V. Kudirkos pagrindinė mokykla)
Povilas Laiševcevas (mokinys – Radviliškio V. Kudirkos pagrindinė mokykla)
Nedas Mackevičius (mokinys – Radviliškio V. Kudirkos pagrindinė mokykla)

4.3.7. Tikslai ir uždaviniai

Pagrindinis šių užsiėmimų tikslas buvo sužinoti mokyklos bibliotekos skaitytojų poreikius (mokytojų ir mokinių). Kitas tikslas buvo paskatinti juos prisidėti prie naujų bibliotekos paslaugų kūrimo, naudojant išmaniąsias IKT bibliotekose.

4.3.8. Pasiruošimas

Pasiruošimas buvo toks pat, kaip ir bibliotekininkų užsiėmimams. Buvo naudojama ta pati patalpa ir priemonės. Dalyviams buvo pristatyti užsiėmimų tikslai. Penki mokytojai ir dvylika mokinių dalyvavo šiuose užsiėmimuose.

4.3.9. Įrankiai ir metodologija

Tie patys įrankiai ir metodikos buvo taikomos kaip ir užsiėmimuose su bibliotekininkais.

Nuotraukų siena

Nuotraukų siena – tai yra facebook'o popierinė versija, kur dalyviai sukuria savo profilius ir sujungia jį su kitų dalyvių profiliu. Foto sienos konstrukcija (panašiai kaip Facebook'as ant popieriaus) tai pratimas, skirtas supratimui apie žmonių bendrus ryšius. Jis padeda suprasti, kas su kuo turi ryšį ir leidžia suprasti bendrą turinį tarp vietos dalyvių. Toliau tęsiama su Empatijos žemėlapiu, kuris tyrinėja, ką dalyviai nori duoti/paimti iš mokymų. Tai padeda kuriant tapatumą, padeda formuojant komandą ir prisideda susiformavimui.

Lego® Rimtieji Žaidimai®

Lego® Rimtieji Žaidimai® (LRŽ) metodika leidžia dalyviams suprasti dinamiką, keisti sistemą su daug įvairių sąryšių iš asmeninės pusės keturiais žingsniais: iššūkiai su klausimais, konstravimas, dalinantis metaforomis ir reflektuojant.

Užduoti klausimą: iššūkis, kuris nėra aiškus ar neturi teisingo sprendimo, yra pristatytas dalyviams. Iššūkių iškelimas dalyviams yra aiškus ir trumpas, kuris gali būti apjungtas

Konstravimas: dalyviai bando suprasti iš to, ką jie žino ir ką jie gali įsivaizduoti kurdami iš Lego modelius ir, kurdami istoriją, atskleidžia šio modelio reikšmę. Šio proceso metu dalyviai įgyja naujų žinių.

Dalijimais: dalyviai pristato savo istoriją kitiems komandos nariams.

Reflektavimas: dalyvių prašoma reflektuoti, ką jie girdėjo ir matė modelyje. Inovacijos reikalauja įsitraukimo į šaltinių rinkimą: tai kreipiamą į skaitytoją nukreiptas veiklas ir reikalaujama bendradarbiavimo ir konstravimo procesų, kuriuose dalyviai kuria idėjas ir atranda supratimą, svarsto reikšmę ir įsitraukia į veiklas, kurios sukuria bendrą vertę visai sistemai ir besimokančiajam. Tai yra vertės, kuri apima geresnes vartotojų patirtis, besisiekiančias su poreikiais ir užslėptomis vertybėmis, formavimas ir tobulinimas, o Lego® Rimtieji Žaidimai® gali padėti tai atskleisti. Lego Rimtieji žaidimai yra įgūdis pulsuoti, įsitraukti ir atrasti patirtis kurti bendradarbiaujant, padėti organizacijoms ir vartotojams įsitraukti į konstruktyvų pokalbį kurti kartu, kita vartotojų patirtis, paslaugų modernizavimas ir kūrimas kartu.

Verslo Modelis Tu®

Asmeninio verslo modelis – kai asmuo kuria ir pateikia kažką vertingo savo klientams. Verslo Modelis Tu® metodologija taikoma verslumo principams mūsų darbe. Šie principai yra taikomi organizacijoms. Tai padeda apibūdinti, išsiaiškinti, tobulinti, perkurti paslaugų modelį.

4.3.10. Vykdytas ir išmoktos pamokos – skaitytojų užsiėmimai

1. Užsiėmimai prasidėjo su muzika ledų pralaužimui. Dalyviai buvo paprašyti šokti kartu su mokytoju.

Pastabos ir išmoktos pamokos: dalyviai nesitikėjo tokios užduoties, todėl jie buvo šiek tiek nustebę. Muzika ir šokis tinka jaunos amžiaus grupėms, bet ne visada su kitomis amžiaus grupėmis.

2. Pirmoji užsiėmimų užduotis buvo nuotraukų siena. Kiekvienas dalyvis buvo nufotografuotas ir gavo savo nuotrauką, kurią priklijavo prie sienos, tada jie parašė ant lipnių lapelių savo lūkesčius (ką jie ketina gauti iš šitų užsiėmimų ir ką jie duos) ir priklijuoti prie sienos, prie savo nuotraukos. Dalyvių buvo prašoma pristatyti save, ką jie tikisi gauti ir duoti ir ką jie mėgsta ir nemėgsta apie savo biblioteką. Jie nubrėžė linijas tarp savo nuotraukų parodyti ryšius su kitais dalyviais.

Pastabos ir išmoktos pamokos: dalyviai atliko šią užduotį greitai, kai kas iš jų galėjo kalbėti angliškai, tai sutaupė šiek tiek laiko.

3. Dalyvių buvo prašoma sukurti savo modelį ir paaiškinti jį. Kiekvienas iš jų pristatė, kas jie yra.

Pastabos ir išmoktos pamokos: Ši užduotis padėjo susipažinti su dalyviais. Jie minėjo, kad pristatydami save, jie paminėjo kažką, ko jie neminėdavo pristatinėdami save tradiciškai.

4. Jiems buvo pristatytas suvokimo pratimas (FLOP ar FLIP ir Triušis-Antis skaidrė), kuris parodė, kaip skirtingai gali būti suvokiami tie patys dalykai. Dalyviams buvo papasakotas pasakojimas apie žirafą ir paklausti 4 klausimai.

Pastabos ir išmoktos pamokos: dalyviai matė skirtingus žodžius FLIP ir FLOP, ir skirtingus gyvūnus. Jie taip pat pateikė skirtingus atsakymus į klausimus. Tai buvo geras pratimas pristatyti individualius skirtumus ir akcentuoti komandinio darbo vertę.

5. Dalyviams buvo parodytas stebėjimo video, kur buvo tiriama žmogžudystės byla (Whodunnit) ir jie turėjo paaiškinti, ar jie pastebėjo kokius skirtumus kambaryje, kuriame buvo įvykdytas nusikaltimas.

Pastabos ir išmoktos pamokos: tik keletas dalyvių pastebėjo kelis skirtumus per pirmąją žiūrėjimą. O per antrąją peržiūrėjimą (po to, kai jiems buvo paaiškinta) jie sugebėjo įžvelgti daugiau pasikeitimų. Ši užduotis buvo skirta stebėjimo įgūdžiams tobulinti ir taip pat buvo naudinga parodyti, kaip jie gali vienas kitą papildyti.

6. Komandos formavimo užduotis (susiderinimo pratimas). Dalyviai gavo dvylika taisyklių, kiekvienas atskirą taisyklę ir jie sekdami savo taisyklę, nekalbėdami vienas su kitu, turėjo pastatyti modelį iš Lego kaladėlių. Jie galėjo įvykdyti užduotį tik iš antro karto.

Pastabos ir išmoktos pamokos: ši užduotis parodė, kaip svarbu bendrauti atliekant bet kokią užduotį komandoje. Visi turi užduotį, bet kartais ta užduotis gali sukelti konfliktą atliekant kitas užduotis.

7. Kita užduotis taikant Lego Rimtieji Žaidimai metodiką buvo sukurti lego modelį, kad atsakytume į klausimą, kokią vaidmenį mokyklos biblioteka vaidina Jūsų gyvenime? Mokytojai ir mokiniai turėjo sukurti modelį, kad atsakytų į šitą klausimą.

Pastabos ir išmoktos pamokos: dalyviai kūrė įvairius modelius ir pateikia įvairias idėjas dėl bibliotekos vaidmens jų gyvenime: kai kas pristatė labai teigiamas mintis (gali pasikalbėti su bibliotekininke, gauna

pagalbos, paklausia patarimo), kiti pristatė tik neigiamas emocijas (pikta bibliotekininkė, maža patalpa, tamsi aplinka). Užduotis buvo naudinga, išsiaiškinti, kaip jie vertina mokyklos biblioteką.

8. Du video filmukai buvo parodyti apie dešinįjį ir kairįjį smegenų pusrutulį.

Pastabos ir išmoktos pamokos: mokytojos buvo labiau susižavėjusios išsiaiškinti apie savo dešinįjį ir kairįjį smegenų pusrutulius. Ši užduotis buvo labai naudinga parodyti skirtumus tarp žmonių ir, kaip tai vertinga yra komandiniam darbui.

9. Dalyviams buvo pristatyta socialinių medijų galia ir jie pažiūrėjo filmuką apie Kristaus gimimą. Jie taip pat pažiūrėjo dar keletą pavyzdžių apie socialines medijas ir, kokią įtaką ir efektyvumą jos turi, kaip mes esame jų užkariauti.

Pastabos ir išmoktos pamokos: dalyviams patiko filmukas apie Kristaus gimimą, jie sutiko apie įtaką ir socialinių medijų galią. Jie buvo pakviesti dalyvauti *Shelfie* konkurse.

10. Antras klausimas buvo, kaip jūs naudotumėt socialines medijas bibliotekoje? Dalyviai turėjo sukurti modelį grupėje, kad atsakytų į klausimą, po to jie savo idėjas pristatė.

Pastabos ir išmoktos pamokos: Jų mintys buvo sukurti bibliotekos blogą, kuriame galėtų aptarti knygas. Jie taip pat pasiūlė organizuoti linksmas veiklas, kurios pritrauktų skaitytojus į bibliotekas, pavyzdžiui, vieta (šokinėti nuo pastato su guma), skaitmeninė parengta medžiaga (namų darbų projektai) galėtų būti renkama ir prieinama bibliotekoje, paaugliai moko suaugusiuosius, kaip naudotis socialinėmis medijomis. Jie taip pat galvoja apie audio knygas (podcast'us). Jie galvoja apie savo podcast'o sukūrimą apie vietos istoriją ir sklaidos kanalus, kurie yra Facebook ar Pinterest.

Antroji diena (2015 m. kovo 6 d.)

1. Antroji diena prasidėjo užduotimi sukurti Verslo Modelį kanvoje, įsteigiant naujas paslaugas mokyklos bibliotekoje. Jų buvo paprašyta suplanuoti naujų paslaugų kūrimo idėjas, kurias jie projektavo ankstesnėse užduotyse. Jie turėjo priklijuoti spalvotus popierėlius su mintimis ant kanvos ir po to pristatyti visai grupei. Klausimus, kuriuos jie turėjo atsakyti: kas gali padėti įsteigti naujas išmaniąsias paslaugas, kaip dalyviams padedama, ką jie daro, kokias kompetencijas jie turi ir kokias jiems reikia dar tobulinti dėl naujų paslaugų, kaip jie ketina bendrauti, kam jie padeda ir ką jie duoda tai paslaugai, ir ką gauna iš jos. Po to jie pristatė savo idėjas visiems dalyviams.

Pastabos ir išmoktos pamokos: grupės dirbo sunkiai, nes užduotis buvo sunki. Iš pradžių buvo sunku suprasti kas Verslo Modelis yra. Kol jie ieškojo idėjų, mokytojai juos konsultavo ir suteikė papildomos informacijos. Tai buvo labai neįprasta jiems, kad jų sprendimai gali būti priimti ir kad jie gali prisidėti prie bibliotekos modernizavimo. Dalyviai kreipė dėmesį labiau į materialines inovacija, tik po papildomo paaiškinimo buvo pakreipti į išmaniąsias technologijas.

2. Paskutinė užduotis buvo įvertinti grupės darbą taikant Lego Rimtieji Žaidimai metodą ir pristatyti visiems dalyviams.

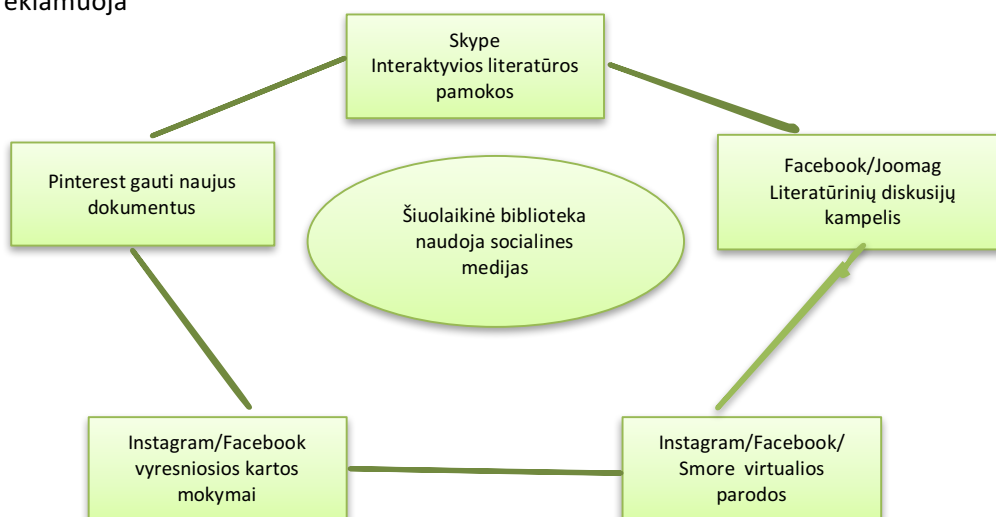
Pastabos ir išmoktos pamokos: grupės pristatė įvertinimo modelį, jų idėjos buvo teigiamos. Grupės pristatė, kas jiems buvo sunku, bet paaiškino, kad sunki užduotis padėjo jiems suprasti ir suvokti naujų išmaniųjų IKT galimybes ir projektuoti naujas, modernias, patrauklias bibliotekų paslaugas.

4.4. Dalyvių atrastos ir numatytos paslaugos

1. Naudojant Skype bibliotekos siūlo paslaugą susisiekti su rašytojais, poetais, menininkais, žurnalistais ir kitomis įžymybėmis, su kuriomis bus organizuojamos interaktyvios literatūros, istorijos, kalbų,

gamtos mokslų ir kitų dalykų pamokos. Bibliotekininkai naudodami socialines medijas (pvz., Smore) reklamuoja šias pamokas.

2. Naudojant Facebook, bibliotekininkai koordinuoja literatūrines diskusijas. Skaitytojai apžvelgia literatūrą, kurią jie perskaito, diskutuoja ir išreiškia savo nuomonę, taip pat sužino naujų dalykų apie literatūrą iš kitų skaitytojų. Bibliotekininkai inicijuoja ir koordinuoja literatūrinius konkursus Facebook'e, renka skaitmeninę medžiagą ir geriausius darbus surenka į skaitmeninį žurnalą Joomag.
3. Naudojant socialinius tinklalapius Facebook ar Pinterest įrankius, bibliotekininkai sukuria vietą, kur pristato ir praneša apie naujai gautus dokumentus bibliotekoje.
4. Mokyklų bibliotekos aptarnauja mokyklos bendruomenę ir tai ne tik mokytojai ar mokiniai, bet gali būti tėvai ir seneliai, kurie ateina į biblioteką išmokti kaip naudotis išmaniosiomis technologijomis. Mokiniai bendradarbiauja su bibliotekininke ir įtraukia vyresniąją kartą į *Mokymąsi visą gyvenimą* programą, supažindina su socialinėmis medijomis – Facebook'u ir Instagram'a. Bibliotekininkai koordinuoja šią veiklą, o mokiniai yra savo tėvų ir senelių mokytojai. Vyresnioji karta mokosi, kaip naudotis socialinėmis medijomis, kaip susikurti Blog'us, susirasti ir prisijungti prie socialinių grupių, kurios juos domina, rašyti komentarus, diskutuoti ir išreikšti savo nuomonę.
5. Naudojant mokyklos tinklalapį ar socialinių medijų įrankius Facebook ar Instagram, biblioteka organizuoja virtualias bibliotekas, inicijuoja įvairius konkursus, o naudojant Smore, visus renginius reklamuoja

4.5. Pasitenkinimas po užsiėmimų

4.5.1. Bibliotekininkai

- Uždegantys metodai, aktyvus dalyvavimas veiklose, taikomas metodas Rimtieji Lego Žaidimai, informatyvūs video filmukai, mokymasis, kaip formuoti komandą, darbas grupėse, anglų k. praktika;
- Dalyviai gali išsiaiškinti savo stiprybes ir silpnybes;
- Dalyviai skatinami modernizuoti bibliotekų paslaugas, kurios teiks paslaugas, naudojant išmaniąsias technologijas ir tobulins mokymosi visą gyvenimą praktiką;
- Jie yra sudominti socialinių medijų ir jų įrankių naudojimu, kurie daro biblioteką patrauklesnę ir prisideda prie mokymo praktikos bibliotekoje;
- Dalyviai yra skatinami tobulinti savo kompetencijas ir įgūdžius socialinių medijų ir jų įrankių naudojimui, patobulino bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencijas, patobulino savo žinias ir supratimą apie mokyklos bibliotekų paslaugų modernizavimą ir jų galimybes.

4.5.2. Skaitytojai (mokiniai ir mokytojai)

- Uždegantys metodai, aktyvus dalyvavimas veiklose, taikomas metodas Rimtieji Lego Žaidimai, anglų k. praktika;
- Jie yra skatinami įsitraukti į išmaniųjų bibliotekos paslaugų kūrimą;
- Sužinojimas apie socialinių medijų įrankius ir jų galią;
- Supratimas, kad mokyklos biblioteka gali keistis ir teikti išmaniąsias paslaugas, kurios pritrauks daugiau skaitytojų;
- Sužinojimas, kad bibliotekininkai pakeis savo nuostatas apie skaitytojus.

4.5.3. Bendri atsiliepimai

Radviliškio r. sav. švietimo ir sporto paslaugų centro Suaugusiųjų ir jaunimo neformaliojo ugdymo skyriaus personalas ir suaugusiųjų mokytojai gavo labai vertingos informacijos, kuri padės tobulinti mokymo programas ir darbo metodus organizuojant ir įgyvendinant neformaliojo ugdymo suaugusiųjų programas. Centras privalo:

- pertvarkyti kvalifikacijos programų organizavimo veiklas;
- parengti socialinių medijų ir jų įrankių naudojimo ir taikymo mokymus;
- rengti ir įgyvendinti skirtingų kartų bendravimo ir mokymosi projektus, bibliotekininkams ir skaitytojams dirbti kartu, taikant socialinių medijų įrankius mokyklų bibliotekų darbe;
- koordinuoti naujų paslaugų įdiegimą mokyklų bibliotekose;
- pristatyti socialinių medijų ir jų įrankių, išmaniųjų IKT 3.0 naudojimą mokyklos bendruomenės nariams;
- skatinti mokytojus naudoti socialines medijas.

Užsiėmimai įrodė, kad bibliotekininkams reikia įgyti ir tobulinti kompetencijas, kurios yra reikalingos dvidešimt pirmojo amžiaus vartotojui. Šios silpnybės trukdo bibliotekininkams pradėti keistis savo bibliotekose. Išmaniųjų technologijų naudojimo stoka trukdo jiems įdiegti išmaniąsias paslaugas. Užsiėmimų pradžioje, dalyviai sunkiai suvokė apie išmaniųjų technologijų įdiegimą ir galvoja tik apie bibliotekos patalpų modernizavimą ir gerinimą, tačiau po kelių užduočių, jie suvokė apie būtinybę taikyti socialines medijas ir jų įrankius modernizuojant mokyklų bibliotekas.

Bibliotekininkai turėtų dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo programose, nes jie:

- turi tobulinti bendrąsias kompetencijas, tokias kaip mokymasis mokytis, bendravimas ir bendradarbiavimas, būti iniciatyvūs ir kūrybingi;
- tobulinti išmaniųjų IKT naudojimo kompetencijas ir išmokti naujus dalykus, susijusius su socialinėmis medijomis;
- dalyvauti mokymuose, kurie padeda spręsti kartų nesutarimo problemas;
- aktyviai dalyvauti bibliotekų paslaugų modernizavime, taikyti išmaniąsias technologijas ir socialines medijas diegiant naujas bibliotekų paslaugas.

Mokytojai ir mokiniai taip pat išmoko daug naujų dalykų, susijusių su socialinėmis medijomis ir kaip jie gali prisidėti modernizuojant mokyklų bibliotekų paslaugas, taikant išmaniąsias technologijas ir socialines medijas. Jie atrado daug naujų dalykų, o šie užsiėmimai nuteikė pozityviam bendradarbiavimui, kuriant išmaniąsias mokyklų bibliotekas, kurios taps inovatyviomis mokymosi erdvėmis.

Mokytojai turėtų:

- dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo programose ir tobulinti išmaniųjų IKT naudojimo kompetencijas, naudoti socialines medijas ugdymo procese;
- dalyvauti mokyklų bibliotekų paslaugų modernizavimo procese.

Mokiniai turėtų:

- dalyvauti konkursuose, kurie yra organizuojami socialinėse medijose;
- inicijuoti konkursus taikant socialinių medijų įrankius kartu su bibliotekininkais ir mokytojais;
- dalyvauti mokyklų bibliotekų paslaugų modernizavimo procese.

Dalyviai išreiškė tik teigiamas emocijas apie Xlibris užsiėmimus ir šis rezultatas planuoja sėkmingą tolesnį projekto darbą.

Po šių užsiėmimų švietimo centras parengs ir įgyvendins 60 val. kvalifikacijos programą, kuri padės patobulinti išmaniųjų technologijų ir socialinių medijų ir jų įrankių naudojimą. Dalyviai patobulins kompetencijas, kurios padės jiems organizuoti mokymosi aplinkas, naudojant išmaniąsias technologijas ir socialines medijas, kurios padės įdiegti bibliotekoms naujas išmaniąsias paslaugas ir patenkinti dvidešimt pirmojo amžiaus skaitytoją. Patobulintos kompetencijos padės bibliotekininkams ir skaitytojams kartu drąsiau modernizuoti bibliotekas taikant IKT. Šios paslaugos padės skaitytojams sparčiau sužinoti apie naujus bibliotekoje gautus dokumentus, organizuoti virtualias parodas, kurti patrauklias mokymosi aplinkas.

4.6. Įžvalgų pristatymas taikant duomenų gavimui

Po to, kai paslaugos yra išsiaiškintos ir apibrėžtos, masinis (tikslinės grupės) duomenų gavimas yra naudojimas, kuris pateikia tam tikrą indėlį ir grįžtamąjį ryšį. Tą informaciją pateikia daug žmonių, potencialių vartotojai ir ekspertai, šios įžvalgos ir supratimas reikalingos iki tol, kol paslaugos yra įdiegiamos.

Xlibris projekto metu šiam indėliui gauti, projekto komandos nario Danielio Weiss buvo sukurta platforma (<http://platform.brickme.org/index.php?page=ex>). Brickme platforma padėjo pasidalinti informacija apie naujų paslaugų idėją ir sužinoti suinteresuotųjų įžvalgas apie šią paslaugą.

Ši platforma leidžia kurti Verslo Modelio kanvą pristatant įvairius projekto aspektus pagal kanvos dalis. Ji taip pat leidžia prisidėti Lego Rimtieji Žaidimai video medžiaga.

Brickme paskyra buvo išversta į turkų, lietuvių, bulgarų ir vokiečių kalbas. Hacetepe universitetas sukūrė šią paskyrą, po to buvo sukurta komisija kiekvienai paslaugai turkų kalba (palengvinti supratimą vietiniams bendradarbiams ir tikslinei grupei), kuri apima:

- Pavadinimą;
- Trumpą aprašymą;
- Detalų aprašymą;
- Trumpus video pristatymus;
- Verslo modelio kūrimo blokus;
- Verslo modelio kanvą;
- Lego Rimtieji Žaidimai modelio kūrimo video filmas;
- Nuotraukas.

Kiekvienai projekto paslaugai buvo nustatytas laikas. Prisidėti prie paslaugų vertinimo ir grįžtamojo ryšio buvo kviečiama prisidėti pagal apibrėžtas kategorijas per įvairius kanalus. Gautas rezultatas buvo panaudotas galutiniam paslaugos kūrimo suderinimui.

Brickme paslaugų pristatymas gali būti matomas šiose nuorodose:

Interaktyvio pamokos: <http://platform.brickme.org/index.php?page=cp&id=22>

Literatūrinių diskusijų kampelis: <http://platform.brickme.org/index.php?page=cp&id=27>

Naujų gautų dokumentų reklamavimas: <http://platform.brickme.org/index.php?page=cp&id=28>

Virtualios parodos: <http://platform.brickme.org/index.php?page=cp&id=29>

SocMed kvalifikacijos tobulinimo programa : <http://platform.brickme.org/index.php?page=cp&id=17>

4.7. Matrica

Matrica, kuri yra sukurta Xlibris projektui, buvo naudojama tolesniam koregavimui, infrastruktūros apibrėžimui ir mokymosi poreikiams. Xlibris Matrica apima keletą dalių prie trumpo aprašymo:

- Paslaugos aprašymas;
- IKT naudojimas;
- Paslaugos esmė;
- Tikslinė grupė;
- Infrastruktūra;
- Pagalba;
- Žinios ir kompetencijos reikalingos paslaugai teikti;
- Mokymosi poreikiai paslaugos teikėjui;
- Kompetencijos ir žinios reikalingas skaitytojui;
- Skaitytojo mokymosi poreikiai.

Ši informacija yra gauta iš užpildytos Kanvos per ankstesnius etapus. Nauji elementai buvo užpildyti. Infrastruktūros reikalavimai tokie: interneto prieiga, plačiajuostė sistema, naudojama kiekybinė įranga ir aprūpinimas (jeigu reikia), kiti specialistai, pavyzdžiui, grafikos projektuotojas, inovacijų kūrėjas, programuotojas, mokytojas, kūrėjas, sertifikuotas Lego Rimtieji Žaidimai ekspertas yra nurodomi. Kompetencijos ir žinios reikalingos šiai paslaugai teikti yra apibrėžiamos. Numatomi ir mokymai reikalingi paslaugos teikėjams ir skaitytojams (paslaugos gavėjams), kokių kompetencijų ir žinių jiems reikia šiai paslaugai teikti ir gauti.

Lietuvių partnerių paslaugų matrica gali būti matoma šioje nuorodoje:
<http://www.ugdcentras.lt/xlibris/matrix.pdf>

4.8. Paslaugų plėtra ir įgyvendinimas

Infrastruktūra, pagalba ir mokymai yra pateikiami, jeigu reikia ir procesas tęsiasi toliau plėtojant ir įgyvendinant naujas paslaugas.

4.8.1. Socialinių medijų kvalifikacijos tobulinimo programa

Pagrindinė informacija: dvidešimt pirmame amžiuje besimokantiejiems reikia įgūdžių, kurie leidžia jiems susidurti su iššūkiais, pateiktais naujų technologijų. Mes negalime ignoruoti socialinių medijų savo profesiniame ir privačiame gyvenime. Labai svarbu yra integruoti socialines medijas, susijusias su mokymosi įrankiais ugdymo procese. Socialinės medijos gali padėti mokytojams organizuoti mokymą(si) pagal mokinių poreikius.

Socialinių medijų naudojimas leidžia organizuoti pamokas už mokyklos ribų ir patenkinti mokinių poreikius. Socialinės medijos pateikia mokytojams daug mokomosios medžiagos ir ši medžiaga galėtų būti kaupiama mokyklos bibliotekose. Socialinių medijų naudojimas suteikia galimybę pereiti nuo pasyvaus į mokytoją

koncentruoto mokymo į aktyvų, nukreiptą į mokinį mokymąsi. Mokytojai gali dalintis nuorodomis į daugelį šaltinių, užduoti namų darbus ir dalintis naujienomis savo mokinių bendruomenėse. Socialinės medijos padeda įtraukti mokinius į mokymąsi, kurie nesijaučia patogiai kalbėdami prieš klasę su 20–30 mokinių, jie gali parašyti savo nuomonę ir taip prisidėti prie klasės bendruomenės.

Socialinių medijų naudojimas skatina bendradarbiavimą. Socialinių medijų esmė – skatinti bendradarbiavimą tarp besimokančiųjų, mokytojų ir bibliotekininkų. Tai leidžia mokytojams ir bibliotekininkams formuoti mokymosi bendruomenę ir skatinti mokinių aktyvumą socialinėse medijose. Jos pateikia platformą mokiniams, kurioje jie gali sužinoti rezultatus bet kokios užduoties, dirbti grupėse, klausti klausimus, pradėti diskusiją. Mokiniai mokosi bendradarbiaudami su savo bendraamžiais ir šiuo atveju socialinės medijos įtraukia juos veiklas. Pažįstama aplinka ir aplinkos neformalumas sukuria mokymosi aplinką patrauklesnę ir įdomesnę. Jie tampa atsakingesni medžiagai, kuri yra socialiniuose tinklalapiuose. Socialinių medijų naudojimas suteikia mokytojams galimybę susisiekti su savo mokiniais, kurie yra ne tokie aktyvūs mokymo(si) proceso nariai.

Nuorodos

https://www.researchgate.net/...Social_Media...Educational.../55f3eff
www.edudemic.com
www.edutopia.org/social-media-education-examples-facebook

Paslaugos aprašymas: tai yra kvalifikacijos tobulinimo programa, skirta išmaniųjų IKT ir socialinių medijų naudojimo įgūdžių ir kompetencijų tobulinimui.

Tikslas: tobulinti išmaniųjų IKT ir socialinių medijų naudojimo ir taikymo kompetencijas ir įgūdžius ugdymo procese.

Tikslinė grupė: Bibliotekininkai (iš mokyklų ir viešųjų bibliotekų) ir pradinių, vidurinių ir profesinių mokyklų mokytojai.

Svarba: akivaizdu, kad biblioteka nebepatenkina skaitytojų, atlikdama tas pačias funkcijas, kokias atliko daug metų. Popierinės knygos tampa mažiau ir mažiau populiarios, ypač šiuolaikinei kartai. Vaikai išmoksta naudotis kompiuteriu ar kitais mobiliais įrenginiais ir internetu anksčiau negu jie išmoksta pirmąją raidę. Todėl reikia ieškoti naujų būdų ir formų, kad biblioteka būtų patraukli šiuolaikinei kartai. Problema yra, nes dauguma bibliotekininkų yra vyresniosios kartos atstovai ir jie nėra tiek daug pažengę išmaniųjų IKT ir socialinių medijų naudojime, kaip mokiniai. Bibliotekininkai ir mokytojai, kurie kuria mokymo(si) aplinkas, privalėtų tobulinti savo išmaniųjų IKT ir socialinių medijų naudojimosi kompetencijas ir įgūdžius, kad galėtų kurti naujas inovatyvias mokymosi aplinkas, teikti bibliotekos naujas paslaugas, patrauklias šiuolaikiniam jaunimui ir skatintų jų smalsumą, stiprintų mokymosi motyvą. Išmaniųjų technologijų taikymas ugdymo procese ir socialinių medijų naudojimas ugdymo tikslams yra naujas dalykas mūsų šalyje. Todėl pedagoginė bendruomenė turi tobulinti savo kompetencijas ir įgūdžius šioje srityje. Taip pat mokytojai ir bibliotekininkai turi suprasti apie IKT ir socialinių medijų panaudojimą ugdymo tikslams būtinybę ir neišvengiamą situaciją šiame laikmetyje. Ši 40 val. programa padės tobulinti išmaniųjų technologijų ir socialinių medijų, jų įrankių panaudojimo kompetencijas ir įgūdžius, taip pat programos dalyviai supras jų taikymo efektyvumą ugdymo procese.

Racionalumas: šiuo metu Lietuvoje nėra parengta tokios programos, nes tai yra pakankami naujas dalykas. Vyresniojo amžiaus žmonėms trūksta įgūdžių ir kompetencijų naudoti išmaniąsias IKT ir socialines medijas, jų įrankius ugdymo procese. Įgiję žinių bibliotekininkai ir mokytojai gebės taikyti žinias organizuojant

ugdymo veiklas ir formuos nuostatas apie būtinybę keistis, organizuoti patrauklų ir efektyvų ugdymo procesą.

Apimtis: programą sudaro 40 val.: socialinės medijos, jų įrankiai, išmaniųjų IKT naudojimas, naujų bibliotekos paslaugų įdiegimas, išmaniųjų IKT socialinių medijų, jų įrankių panaudojimas edukaciniais tikslams.

Išmaniosios IKT naudojamos: socialinės medijos ir jų įrankiai: Facebook, Skype, Vimeo, Animoto, Pinterest, Instagram, Flickr; mobilūs įrenginiai.

Mokymosi rezultatai: dalyviai, kurie įvykdė programą gali:

- Suprasti socialinių medijų taikymo svarbą mokymo(si) procese ir patenkinti šiuolaikinį mokinį;
- Susipažinti su šiuolaikinės bibliotekos modeliu siūlančios naujas paslaugas naudojant IKT ir socialines medijas;
- Įgyti žinių kaip taikyti išmaniąsias IKT ir socialines medijas, kuriant patrauklias mokymo(si) aplinkas;
- Tobulinti ir įdiegti naujas bibliotekų paslaugas, tapti moderniais ir patenkinti šiuolaikinės kartos besimokančiuosius.

Įgyvendinimo procesas: po to, kai Xlibris projektas prasidėjo, švietimo centro mokytojai išsiaiškino socialinių medijų naudojimosi situaciją, bibliotekininkų ir mokytojų kompetencijas ir įgūdžių naudoti išmaniąsias technologijas ir socialines medijas. Po mokymų su Xlibris komanda, buvo išsiaiškintos dalyvių nuostatos į bibliotekų kaitą, mokymo(si) procesą ir taikymą išmaniųjų technologijų ugdymo procese. Ši programa buvo parengta suteikti besimokantiesiems žinių apie išmaniąsias technologijas, socialines medijas ir jų įrankius, ir jų panaudojimą edukacinėms tikslams.

Mokymų medžiaga:

https://prezi.com/8gonu2srdedp/socialines-medijos/?utm_campaign=share&utm_medium=copy

Implementation of the Service: dveji mokymai buvo organizuoti Radviliškio r. sav. švietimo ir sporto paslaugų centre

1. Bibliotekininkams 2015 m. birželio mėn. dalyvavo 14 mokyklos bibliotekininkų

<http://animoto.com/play/0C5r6ygl52K6pYSosWB9zA>

<https://www.facebook.com/Xlibris.lt/photos/a.857902484261646.1073741828.857887667596461/949735395078354/?type=3&theater>

2. Pagrindinių mokyklų ir gimnazijų mokytojams 2015 spalio mėn., dalyvavo 17 dalyvių

<https://animoto.com/play/fuqsBnEAqQ20sTcHTLwsyA>

<https://vimeo.com/152163669>

4.8.2. Interaktyvūs mokymai

Pagrindinė informacija: interaktyvios pamokos naudojant socialinių medijų įrankius yra patrauklesnės ir efektyvesnės. Tada mokiniai labiau domisi mokamuoju dalyku, nes jie gali tiesiogiai komunikuoti su žymiais žmonėmis, tokiais, kaip rašytojai, poetai ar kiti gerai žinomi žmonės. Mokytojai taip pat aktyviai įsitraukia į netradicinių pamokų organizavimą, taip pat kartu ir mokosi. O bibliotekos kaupia šią interaktyvių pamokų medžiagą.

Paslaugos aprašymas: interaktyvių literatūros, kultūros ir meno pamokų organizavimas naudojant socialinių medijų įrankius.

Tikslas: šios paslaugos tikslas – konsultuoti ir tobulinti kompetencijas ir įgūdžius, kurie reikalingi taikyti išmaniąsias IKT ir socialines medijas organizuojant interaktyviais literatūros, kultūros ir meno pamokas.

Tikslinė grupė: mokyklų ir viešųjų bibliotekų bibliotekininkai, pradinių, pagrindinių mokyklų ir gimnazijų mokytojai.

Svarba: interaktyvios pamokos, naudojant socialinių medijų įrankį Skype, yra efektyvus mokymosi metodas. Turinį galima pristatyti dideliame kiekiui mokinių ir netradicinė pamoka skatina mokinių motyvaciją. Socialinių medijų naudojimas organizuojant pamokas skatina aktyvesnį ir efektyvesnį mokymą(si). Tiesiogiai bendraujant su žymiais žmonėmis, pateikimas klausimų ir atsakymų, užduočių gavimas ir jų atlikimas daro mokymąsi patrauklesnį ir efektyvesnį. Naudojant metodus ir technikas, kurios leidžia visiems dalyviams aktyviai dalyvauti ir įsitraukti į veiklas, padaro mokymo turinį patrauklesnį, mokinių motyvacija stiprėja, jie įsitraukia į mokymosi procesą geriau. Mokyklų bibliotekos šitas pamokas įrašinėja ir kaupia medžiagą, kurią galės panaudoti vėliau įvairių dalykų mokytojai.

Racionalumas: tokios paslaugos mokyklų bibliotekose iki šiol nėra. Mokytojai kartais organizuoja interaktyviais pamokas, bet medžiaga nėra kaupiama. Šio tipo pamokos yra paprastai organizuojamos vienai nedidelei grupei mokinių. Vyresniosios kartos atstovams trūksta išmaniųjų IT ir socialinių medijų, jų įrankių naudojimosi kompetencijų ir įgūdžių organizuoti tokio tipo pamokas, o po to jas įrašyti ir kaupti. Šių įgūdžių ir kompetencijų patobulinimas ir įgijimas paskatins mokytojus ir bibliotekininkus organizuoti tokio tipo pamokas, kurios yra patrauklesnės ir efektyvesnės. Mokymas(is) vyksta ne klasėje ir tai taip pat yra patrauklu.

Apimtis: šitos privačios ir individualios konsultacijos mokytojams ir bibliotekininkams padės išmokyti, kaip naudoti socialines medijas, jų įrankius ir išmaniąsias technologijas, kaip taikyti šiuos įrankius organizuojant pamokas ugdymo procese. Bibliotekos padės susisiekti su rašytojais, kultūros atstovais ir kitais žymiais žmonėmis literatūros, istorijos ir kitų dalykų interaktyvių pamokų organizavimui. Ši programa mokys konkrečiai, kaip naudoti Skype įrankius šio tipo pamokų organizavimui ir įrašymui. Bibliotekos įsteigs paslaugą, kuri tobulins mokinių raštingumą, kritinį mąstymą ir mokymosi mokyti kompetencijas.

Mokymosi rezultatai: dalyviai dalyvavę mokymuose gali:

- suprasti socialinių medijų taikymo svarbą mokymo(si) procese ir patenkinti šiuolaikinį mokinį;
- naudoti naujus mokymo(si) metodus ir technikas, kurios daro mokymąsi efektyvesnį;
- įgyti žinių kaip naudoti Skype ir jo įrankius interaktyvių pamokų organizavime;
- įsteigti naujas bibliotekų paslaugas, kurios įrašo interaktyvias pamokas ir kaupia šią medžiagą.

Vystymosi procesas: per X-Libris komandų mokymus, mokiniai ir mokytojai apibrėžė penkias paslaugas bibliotekų modernizavimui. Viena iš šių paslaugų buvo interaktyvių pamokų organizavimas, medžiagos kaupimas. Dalyviai ir mokytojai nusprendė, kad šiai veiklai geriausia tinka Skype ir jo įrankiai. Kompetencijų ir įgūdžių trūkumas paskatino mokytojus ir bibliotekininkus pasidomėti Skype įrankių galimybėmis, kaip įrašyti šias pamokas ir kaupti skaitmeninėse laikmenose. Bibliotekininkai atsakingi už šios medžiagos kaupimą ir saugojimą, o mokytojai inicijuos šias pamokas.

Paslaugos įdiegimas. Mokytojai iš Radviliškio r. sav. švietimo ir sporto paslaugų centro konsultavo bibliotekininkus ir mokytojus, lankėsi mokyklose ir padėjo organizuoti šią veiklą 2016 m. vasario–kovo mėn.

Virtuali pamoka su vaikų rašytoju Tomu Dirgėla, rašytojas tampa mokytoju, kuris kalbasi su mokiniais (amžius 12–13 m.) užduoda užduotį, kurią mokiniai atliko ir išsiuntė rašytojui. Rašytojo užduotis buvo įsivaizduoti, kad jie yra rašytojai ir turėjo sukurti istorijas.

4.8.3. Literatūros diskusijų kampelis

Šio tipo pamokos yra patrauklesnės ir efektyvesnės. Mokiniais yra įdomiau rašyti knygų apžvalgas socialinėse medijose, negu į sąsiuvinius. Mokytojai taip pat aktyviai įsitraukia į šio tipo pamokas, nes jaučia mokinių motyvaciją. Tai gali greitai pasklisti ir suteikti vertingos informacijos kitiems žmonėms. Organizuodami šio tipo pamokas, mokytojai tobulina savo išmaniųjų technologijų naudojimo įgūdžius ir sužino apie socialinių medijų ir jų įrankių galimybes.

Paslaugos aprašymas: literatūrinių diskusijų kampelių organizavimas socialinėse medijose.

Tikslas: šios paslaugos tikslas – konsultuoti ir tobulinti kompetencijas ir įgūdžius, kurie reikalingi taikyti išmaniąsias IKT ir socialines medijas, organizuojant literatūrinių diskusijų kampelį.

Tikslinė grupė: mokyklų ir viešųjų bibliotekų bibliotekininkai, pradinių, pagrindinių mokyklų ir gimnazijų mokytojai.

Svarba: šiuolaikiniai vaikai mažiau ir mažiau domisi skaitymu ir turi silpnus rašymo įgūdžius. Tai yra dėl to, kad jie yra skaitmeninės medžiagos vartotojai, bet ne tradicinių, popierinių knygų skaitytojai. Šiam atvejui mokyklų bibliotekos įsteigia naują paslaugą šiai problemai spręsti. Naudojantis Facebook, bibliotekininkai koordinuoja, o mokytojai inicijuoja diskusijas, į kurias kviečia įsitraukti mokinius. Mokiniai yra skatinami skaityti knygas, straipsnius ir išreikšti savo nuomonę Facebook'o sukurtoje paskyroje. Šita veikla skatina ir kitus mokinius skaityti ir rašyti trumpas knygų apžvalgas. Akivaizdu, kad tai yra efektyviau, kaip apie knygas rašo jų bendraamžiai, o ne mokytojai. Šita veikla taip pat tinkama tiems mokiniams, kurie nesijaučia gerai kalbėdami viešai prieš kitus mokinius ir jiems yra lengviau išreikšti nuomonę rašant. Taip jie prisideda prie klasės diskusijos. Mokiniai tobulina savo rašymo ir skaitymo įgūdžius, tobulina kritinio mąstymo ir mokymosi mokytis kompetencijas. Bibliotekininkams ir mokytojams yra pristatytos socialinės medijos ir jų įrankiai, kurie gali būti naudojami šiai veiklai plėtoti. Jie buvo konsultuojami specialistų apie šios paslaugos įdiegimą.

Racionalumas: mokyklų bibliotekose nebuvo tokios paslaugos. Mokytojai skatino mokinius skaityti ir rašyti knygų apžvalgas į sąsiuvinius, bet ne socialinėse medijose. Taikant socialinių medijų įrankius, ši veikla yra efektyvesnė ir patrauklesnė, nes jaunimas yra socialinių medijų naudotojai. Vyresnioji karta yra pasyvesnės šioje srityje, nes jiems trūksta kompetencijų ir įgūdžių. Todėl įgiję ir patobulinę reikiamas kompetencijas, mokytojai ir bibliotekininkai inicijuos daugiau panašių veiklų naudojant socialines medijas edukaciniams tikslams. Taip pat patrauklu yra, kad mokymas(is) gali būti organizuojamas ne klasėse. Mokytojai gali organizuoti geriausios apžvalgos konkursą.

Apimtis: šitos privačios ir individualios konsultacijos mokytojams ir bibliotekininkams padės išmokti, kaip naudoti socialines medijas, jų įrankius ir išmaniąsias technologijas, kaip taikyti šiuos įrankius organizuojant pamokas ugdymo procese. Bibliotekos įsteigia naują paslaugą, kuri gerins mokinių skaitymo ir rašymo įgūdžius, tobulins kritinio mąstymo ir mokymosi mokytis kompetencijas.

Išmaniosios technologijos naudojamos: socialinės medijos ir jų įrankiai: Facebook, mobilūs įrenginiai.

Mokymosi rezultatai: dalyviai dalyvavę mokymuose gali:

- išsiaiškinti geriausius būdus socialinių medijų naudojimuisi;
- suprasti socialinių medijų taikymo mokymo(si) procese svarbumą ir patenkinti šiuolaikinę kartą;
- taikyti naujus išmaniųjų technologijų ir socialinių medijų mokymo(si) metodus ir technikas;

- naudoti naujus mokymo(si) metodus ir technikas, kurios daro mokymąsi efektyvesnį;
- įgyti žinių, kaip naudoti Facebook ir jo įrankius literatūrinių diskusijų kampelio organizavime;
- įsteigti naujas bibliotekų paslaugas, tenkinančias šiuolaikinę jaunimo kartą.

Vystymosi procesas: per X-Libris komandų mokymus, mokiniai ir mokytojai apibrėžė penkias paslaugas bibliotekų modernizavimui. Viena iš šių paslaugų buvo literatūrinių diskusijų kampelio organizavimas. Dalyviai ir mokytojai nusprendė, kad šiai veiklai geriausia tinka Facebook ir jo įrankiai. Kompetencijų ir įgūdžių trūkumas paskatino mokytojus ir bibliotekininkus pasidomėti Facebook įrankių galimybėmis, kaip įrašyti šias pamokas ir kaupti skaitmeninėse laikmenose. Bibliotekininkai atsakingi už šios medžiagos kaupimą ir saugojimą, o mokytojai inicijuos diskusijas.

Paslaugos įdiegimas. Mokytojai iš Radviliškio r. sav. švietimo ir sporto paslaugų centro konsultavo bibliotekininkus ir mokytojus, lankėsi mokyklose ir padėjo organizuoti šią veiklą 2016 m. vasario–kovo mėn.

<https://www.facebook.com/Radvili%C5%A1kio-r-%C5%A0iaul%C4%97n%C5%B3-Marcelino-%C5%A0ik%C5%A1nio-gimnazijos-literat%C5%B3-kampelis-1589919324589394/?fref=ts>

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10205743985935428&set=o.857887667596461&type=3&theater>

Radviliškio Lizdeikos gimnazijos ir Radviliškio rajono M. Šikšnio gimnazijos mokytojai skatina savo mokinius skaityti ir rašyti atsiliepimus apie knygas, inicijuoti naujas perskaitytų knygų diskusijas.

4.8.4. Virtualios parodos

Pagrindinė informacija: šio tipo parodos yra patrauklesnės ir įdomesnės šiuolaikinei kartai. Mokiniai labiau domisi skaitmenine informacija negu tradicine. Mokytojai taip pat aktyviai įsitraukia į tokių parodų organizavimą. Šio tipo parodos greitai sklinda internetinėje erdvėje, todėl šios parodos gali teikti ne tik akademines žinias ar informaciją, bet ir informaciją apie mokyklą ir jos veiklas. Mokytojai tobulina savo išmaniųjų technologijų naudojimo įgūdžius ir sužino apie socialinių medijų ir jų įrankių galimybes.

Paslaugos aprašymas: virtualių parodų organizavimas naudojant socialinių medijų įrankius.

Tikslas: šios paslaugos tikslas konsultuoti, mokyti ir tobulinti IKT ir socialinių medijų naudojimo kompetencijas ir įgūdžius, kurios leistų organizuoti virtualias parodas.

Tikslinė grupė: mokyklų ir viešųjų bibliotekų bibliotekininkai, pradinių, pagrindinių mokyklų ir gimnazijų mokytojai.

Svarba: šiuo metu svarbu informacijos sklaida. Pagrindinė informacijos sklaida vyksta per socialines medijas. Youtube, Facebook ir kituose socialiniuose tinkluose galima susikurti paskyras, kuriose galime skelbti bet kokią informaciją ir kuri labai greitai pasklis. Svarbi užduotis bibliotekininkams ir mokytojams, kurie turi tobulinti savo kompetencijos, skaityti skaitmeninę informaciją, ją vertinti ir analizuoti, o po to suteikti reikiamų žinių ir savo mokiniams. Virtualios parodos yra geriausias būdas reklamuoti savo mokyklą, mokyklos renginius ir organizuojamas veiklas. Mokiniai gali pasikeisti informacija, reikalinga jų mokymuisi. Informacijos pateikimas socialiniuose tinkluose yra efektyvesnis ir gali būti aiškesnis, nes šiai kartai mokymosi įrankiai ir aplinkos yra labiau pažįstamos. Virtualios parodos turi privalumą, kad jos nieko nekainuoja. Specialistai suteiks žinių mokytojams ir bibliotekininkams, kaip organizuoti skaitmenines parodas, kokius socialinių medijų įrankius reiktų naudoti, kaip jas paruoštas patalpinti socialiniuose tinkluose, kaip mobilieji įrankiai galėtų pasitarnauti šioje veikloje.

Racionalumas: bibliotekose nebuvo organizuojama tokių veiklų. Mokytojai ir bibliotekininkai yra skatinami rengti skaitmenines parodas ir naudoti parengtą medžiagą mokymo(si) tikslams. Įgiję reikiamų kompetencijų mokytojai ir bibliotekininkai pasitikės savimi ir drąsiau naudosis socialines medijas ir jų įrankius virtualių parodų organizavime. Mokymas(is) gali būti organizuojamas už mokyklos ribų ir virtualios parodos – geriausias būdas skleisti informaciją.

Apimtis: šitos privačios ir individualios konsultacijos mokytojams ir bibliotekininkams padės išmokyti, kaip naudoti socialines medijas, jų įrankius ir išmaniąsias technologijas, kaip taikyti šiuos įrankius organizuojant virtualias parodas. Bibliotekos įsteigia naują paslaugą, kuri plės mokinių žinias, tobulins kritinio mąstymo ir mokymosi mokytis kompetencijas.

Išmaniosios technologijos naudojamos: socialinės medijos ir jų įrankiai: Facebook, Pinterst, Flickr, mobilūs įrenginiai.

Mokymosi rezultatai: dalyviai dalyvavę mokymuose gali:

- organizuoti virtualias parodas, naudojant socialinius įrankius;
- naudoti socialinius įrankius mokymo(si) procese;
- naudoti naujus mokymo(si) metodus ir technikas, socialinių medijų įrankius, kurie padeda pateikti žinias ir informaciją efektyviau;
- gauti žinių kaip naudoti Facebook, Pinterst, Flickr skaitmeninių parodų organizavimui;
- įsteigti naujas bibliotekų paslaugas, tenkinančias šiuolaikinę jaunimo kartą.

Vystymosi procesas: per X-Libris komandų mokymus, bibliotekininkai, mokiniai ir mokytojai apibrėžė penkias paslaugas bibliotekų modernizavimui. Viena iš šių paslaugų buvo virtualių parodų organizavimas. Dalyviai ir mokytojai nusprendė, kad šiai veiklai geriausia tinka Facebook, Pinterst, Flickr ir jų įrankiai. Kompetencijų ir įgūdžių trūkumas paskatino mokytojus ir bibliotekininkus pasidomėti įrankiais, kurie būtų tinkami šios veiklos organizavimui. Kaip įrašyti šią medžiagą ir ją kaupti. Bibliotekininkai atsakingi už šių parodų organizavimą ir sklaidą socialiniuose tinkluose.

Paslaugos įdiegimas. Mokytojai iš Radviliškio r. sav. švietimo ir sporto paslaugų centro konsultavo bibliotekininkus ir mokytojus, lankėsi mokyklose ir padėjo organizuoti šią veiklą 2015 m. spalio–2016 m. gegužės mėn.

<https://www.pinterest.com/vaizgantas/pieva/>
<https://www.pinterest.com/grazinosmokykla/>

Skaitmeninės parodos patrauklios ir priimtinos, todėl beveik visos mokyklų bibliotekos rajone pabandė jas parengti ir joms gerai sekėsi. Jos pasirinko įvairias socialinių medijų platformas, kuriose parengė parodas, nors dar reikia tvarkyti ir tobulinti šių parodų organizavimą, kai kur jas reikia papildyti platesniais aprašymais.

4.8.5. Įsigytų naujų leidinių reklamavimas

Pagrindinė informacija: dvidešimt pirmajame amžiuje šiuolaikinei kartai reikia gauti informaciją greitai ir dažnai nepajudant iš vietos. Jie įpratę ieškoti informacijos internete, bet jokių būdų ne lentynose. Socialiniai tinklai padeda šiuolaikinei kartai organizuoti veiklas už mokyklos ar namų ribų. Socialinių tinklų panaudojimas gali patraukti net pasyviuos mokinius. Mokytojai gali dalintis mokomosios medžiagos nuorodomis socialiniuose tinkluose ir taip sudominti savo nemotyvuotus mokinius.

Paslaugos aprašymas: naujų spaudinių ir skaitmeninių dokumentų, gautų mokyklos bibliotekoje, reklamavimas.

Tikslas: šios paslaugos tikslas konsultuoti, mokyti ir tobulinti IKT ir socialinių medijų naudojimo kompetencijas ir įgūdžius, kurios leistų publikuoti naujai gautus dokumentus, knygas, žurnalus, ir t. t.

Tikslinė grupė: mokyklų ir viešųjų bibliotekų bibliotekininkai.

Svarba: šiuolaikinė karta yra skaitmeninės informacijos naudotojai. Jaunoji karta puikiai valdo mobiliuosius įrenginius, kurie yra žinomi kaip išmaniosios technologijos. Todėl mokytojai turi ieškoti būdų, kaip pasiekti šiuolaikinį mokinį. Reklamavimas naujai gautos medžiagos socialinėse medijose ir skatinimas naudoti mobiliuosius įrenginius yra labai patogus ir naudingas, net tik jaunajai kartai, bet ir vyresniesiems. Tačiau trūkščiai vyresniajai kartai yra kompetencijų ir reikiamų įgūdžių stoka. Vyresnioji karta taip pat turi suprasti apie būtinybę naudoti socialines medijas šiame amžiuje. Todėl mokytojai ir bibliotekininkai turi suvokti, kad privalo tobulinti savo IKT ir socialinių medijų įrankių naudojimosi kompetencijas ir šiuos įrankius taikyti ugdymo procese, kad patenkintų šiuolaikinį mokinį ir motyvuotų jį mokytis, įgyti žinių.

Racionalumas: bibliotekose nebuvo organizuojama tokių veiklų. Bibliotekininkai yra skatinami reklamuoti naujai gautą medžiagą mokyklos bendruomenei ir kitoms bendruomenėms rajone. Vyresnioji karta turi tobulinti IKT, išmaniųjų technologijų ir socialinių medijų įrankių naudojimosi kompetencijas ir įgūdžius. Įgiję žinių, jie pasitikės savimi ir drąsiau organizuos šią veiklą. Informacija apie naujus leidinius gali būti skleidžiama ir už mokyklos ribų, todėl galima bendradarbiauti dalinantis knygas ar kitą medžiagą ir su kitomis mokyklų bendruomenėmis. Šis metodas yra patogus greitai ir patogiai gauti informaciją, ypač naudojantis mobiliuosius įrenginius.

Apimtis: šitos privačios ir individualios konsultacijos bibliotekininkams padės išmokyti, kaip naudoti socialines medijas, jų įrankius ir išmaniąsias technologijas, kaip taikyti šiuos įrankius reklamuojant naują medžiagą, gautą mokyklos bibliotekoje, kaip pasiekti informaciją naudojantis mobiliais įrenginiais. Bibliotekos įsteigia naują paslaugą, kuri plės mokinių žinias, tobulins kritinio mąstymo ir mokymosi mokytis kompetencijas.

Išmaniosios technologijos naudojamos: socialinės medijos ir jų įrankiai: Facebook, Pinterst, Flickr, mobilūs įrenginiai.

Mokymosi rezultatai: dalyviai dalyvavę mokymuose gali:

- reklamuoti medžiagą naudojant socialinius įrankius;
- naudoti socialinius įrankius pristatant informaciją, kad patenkintų šiuolaikinius mokinius;
- naudoti naujus metodus ir technikas, socialinių medijų įrankius, kurie yra patogesni ir efektyvesni;
- gauti žinių, kaip naudoti Facebook, Pinterst, Flickr informacijos sklaidai.

Vystymosi procesas: per X-Libris komandų mokymus bibliotekininkai, mokiniai ir mokytojai apibrėžė penkias paslaugas bibliotekų modernizavimui. Viena iš šių paslaugų buvo naujų leidinių reklamavimas internete. Dalyviai ir mokytojai nusprendė, kad šiai veiklai geriausia tinka Facebook, Pinterst, Flickr ir jų įrankiai. Kompetencijų ir įgūdžių trūkumas paskatino mokytojus ir bibliotekininkus pasidomėti įrankiais, kurie būtų tinkami šios veiklos organizavimui. Mokyklų bibliotekininkai diskutavo su specialistais, kaip naudoti socialinių medijų įrankius publikuojant informaciją.

Paslaugos įdiegimas. Mokytojai iš Radviliškio r. sav. švietimo ir sporto paslaugų centro konsultavo bibliotekininkus, lankėsi mokyklose ir padėjo organizuoti šią veiklą 2015 m. gruodžio mėn.–2016 m. gegužės mėn.

<https://tr.pinterest.com/akavaliausk0235/%C5%A1eduvos-gimnazijos-bibliotekos-naujos-knygos/>
<https://tr.pinterest.com/givanauskien/>

Šios nuorodos pateikia informaciją apie naujai gautų dokumentų reklamavimą Radviliškio r. Šeduvos gimnazijos ir Radviliškio Lizdeikos gimnazijos bibliotekose naudojant Pinterest.

4.9. Sklaida

Sklaida buvo vykdoma projekto tinklalapyje ir projekto partnerių socialinių medijų paskyrose, partnerių institucijų socialinių medijų paskyrose.

Projekto tinlapis: <http://xlibrisproject.org>

4.9.1. Socialinių medijų kanalai: Lietuva

- Facebook: <https://www.facebook.com/Xlibris.lt>
- Twitter: https://twitter.com/xlibris_lt
- Vimeo: <https://vimeo.com/channels/xlibrislt>
- Smore: <https://www.smores.com/u/x-libris>